

МАЊЕ МЕСТА И ЗАНИМАЊА ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ

Мали матуранти на мукама

КОНКУРС НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Крагујевчани хоће у предузетнике

СТРАНА 5

КРАГУЈЕВАЦ КАО ДОНОРСКИ ЦЕНТАР

На самом почетку великог посла

СТРАНА 8

ЈОВАН СИМОВИЋ, ВАЈАР МЕТАЛНИХ СКУЛПТУРА

Страст за обликовање асоцијативних форми

СТРАНА 16

ЗВОНКО ОГЃАНОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ЖКК РАДНИЧКОГ

Рад на дуге стазе дао резултате

СТРАНА 29

КУЋА ЛАМИНАТА
Крагујевац
Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

SILCA
034/ 33 66 99
ZAMENA STARIH, DOTRAJALIH I OŠTEĆENIH PLASTIKA I TASTERA NA SVIM VRSTAMA AUTO KLJUČEVA I DALJINACA

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž mir u kući
Refilm
Karadonjeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

PERMONT
• ROLETNE
• VENECIJANERI
• TRAKASTE ZAVESE
063 853 9 006

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

ШАТРО ИНТЕРВЈУ СА ПРЕМИЈЕРОМ

Мора и нас карта да крене

Пише Драган Рајчић

- Господине Дачићу, најпре да вас као министра полиције питам докле се стигло са истрагом у вези ваших сусрета са Мишом Бананом?

- Истрага још није мрдула са места, а већ је завршена! То је мој лични допринос ефикасности борбе против организованог криминала и корупције. Ја сам, наиме, и јавности и г. Вучићу саопштио да сам са г. Бананом ћаскао само о женама и фудбалу.

Посебно се сећам оног детаља када бата Миша мене пита „Крешеш ли ти нешто туђе?“, а ја му као осведочени патриота на ту провокацију овако одговарам: - Јок, море, само домаће!

- И шта вам је г. Вучић на то рекао?

- Одушевио се! „Знао сам, вели, да у тебе могу да се поуздам скоро као Тадић!“ И још ми се извинио за оне предизборне претње мојим хапшењем кад дође на власт јер тада још није знао да без мене не би могао ни да постане ово што је постао.

- Оно „коферче“ због кога вам је претио сада да не отварамо? Је ли и оно архивирано?

- Наравно! Шта има да сад отварамо то коферче кад еврићи више нису у њему.

- Да се сада вратимо на наше Косово. Која је тренутно ваша позиција у преговорима са Тачијем?

- Не бих ја да се на то враћам јер се годинама, како сам то ономад лепо утврдио, лагало да је оно наше.

- Па шта онда у преговорима браните кад сте се том изјавом Косова и лично одрекли?!

- Добро, јесам се ту мало истртљао, али преговорима покушавамо да преокренемо ствар у нашу корист по систему дај шта даш. То је сада наш максималистички захтев који нам, ако супротна страна затегне, отвара простор да пристанемо и на ништа, али испод тога нећемо ићи!

- Не рекосте ми, која је тачно ваша позиција у тој причи?

- Ја тренутно подржавам, а то ћу радити до даљњег, све оно што договоре Аца и Тома. Уколико, пак, они више не буду могли да се поклопе, онда ћу можда подржати и оно што се мени саме буде указало, мада толико далеко никада још нисам ишао.

- Рекосте да ћете подржати оно што договоре Аца и Тома... Да нисте овде заборавили још неког?

- У, јес, јеботе, заборавио сам ујка Сема! И он је незаобилазни део договора јер Косово је унутрашње питање нас и Барака Обама.

Мада...хм... да ми је Слоба жив и да нисмо постали алергични на осиромашени уранијум, ја бих ујка Сема већ отерао у три лепе.

- Патријарху сте поручили да не петља цркву у политику, већ да се моли да власт донесе најбољу одлуку?

- Да, уз опаску да шта год одлучимо, то ће бити то. Црква не треба да се меша, а проблем Косова решаваће ће за то надлежни органи Србије и САД-а.

- Да ли вас забрињава и нова тензија око аутономије Војводине?

- Наравно. Да ми је Слоба жив и ту бих ја певао другу песму. У његово време платиш народу аутобус и сендвич и онда имаш митинг спонтаног незадовољства или радости тамо где упреш прстом. Сад у Новом Саду једва нешто слично натегосмо. Као да нам, боже ми опрости, онај афлатоксин није ушао само у млеко него и у јогурт-револуцију! Но, ако на Косову све изгубимо, вадићемо се у Војводини. Мора и нама карта негде да крене!

- Кад споменусте сендвиче, знате ли да народ више нема ни за 'леба, иако је „бољи живот“ био ваше главно предизборно обећање?

- Може бити, али нисам ја био народ по ушима да у то поверује. Зато бих му сада поручио исто оно што је и Марија Антоанета поручила свом народу: - Ако немате 'леба, једите оно што се не једе!

- Морам да вас исправим. Антоанета је рекла „Ако немате хлеба, једите колаче!“

- Ако је тако, е јак ми је она мислилац била!

АНКЕТА КАКО ОЦЕЊУЈЕТЕ УЧЕСНИКЕ „ВФЕЛИКОГ БРАТА“ И „ФАРМЕ“?

М. Ињашиновић

Драгослав Бранковић, пензионер:
- Нема духа, чисто испирање мозгова.

Мирко Марковић, оружар:
- Слабо их ја гледам, а када гледам глава ме боли од њих.

Милош Ступар, металург:
- Да се ја питам укинуо бих све ТВ станице сем јавног сервиса.

Јасмина Обрадовић, професор:
- Добри су, ко воли нек изволи.

Ђорђе Палић, пензионер:
- Све саме будале, грозно, нема никога да вади просек.

Гордана Симовић, економски техничар:
- Ма, ништа не мислим, само гледам.

Анђелија Марић, правник:
- Светски рецепт одвлачења пажње од правих проблема.

Сузана Ратинац, продавац:
- Мислим да су дно дна.

Андријана Матовић, домаћица:
- Гледам их, јер паметнији су од политичара који су зајахали све медије, као да су им очевина.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брешно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori i vrata
SUNCE
nova dimenzija
energetski
efikasnih
prozora

034/330 870
suncemarinkovic.com

ИЗВОЗ КРАГУЈЕВАЧКИХ АУТОМОБИЛА У РУСИЈУ БЕЗ ЦАРИНЕ

Мале пријатељске квоте

Председник Путин обећао да ће одобрити бесцарински увоз аутомобила „фијат 500Л“ у Русију, али под условом да се на исти начин и руска возила продају на српском тржишту

До само пре неколико дана идеја министра финансија и привреде Млађана Динкића о бесцаринском извозу у Русију аутомобила који се производе у крагујевачкој фабрици била је у домену немогуће мисије. После посете српске делегације у којој је поред премијера Ивице Дачића био и министар Динкић и ова идеја постала је могућа.

Председник Русије Владимир Путин обећао је да ће дозволити бесцарински увоз одређене квоте „Фијатових“ аутомобила произведених у Србији, иако то није руски економски интерес. У овом случају могло би се рећи да се ради о малом поклону пријатеља, али ипак не без одређених услова. Руска страна пристала је на уступак, али под условом да се и руска возила на исти начин продају на српском тржишту.

Познато је да Руска Федерација има сопствену аутомобилску индустрију у којој ради око милион људи и која и сама има доста проблема. И управо из тих разлога захтев наше делегације није био логичан. Упорност Динкића да истраје на својој идеји довела је на крају до попуштања руске стране. Пристанак Путина висока српска делегација обја-

МЛАЂАН ДИНКИЋ НА ПРОМОЦИЈИ „ФИЈАТА 500 Л“ У МОСКВИ

вила је привилегованим партнерством, односно статусом који Србија има у Русији.

Да ли ће први контингент од 10.000 модела „фијата 500Л“, колико је тражио Млађан Динкић, без царине отићи у Русију, или ће квоте бити мање, знаће се веома брзо. То ипак значи да о бесцаринском извозу веће количине српских аутомобила у Руску Федерацију у овом тренутку не треба ни размишљати.

Српски званичници рачунали су да ће Руси бити далеко издешнији и већ су планирали да у Србију, управо играјући на карту бесцаринског извоза аутомобила у Руску федерацију, доведу још једног светског произвођача аутомобила. Поводом најављене продаје модела „500Л“ на руском тржишту огласио се и менаџмент компаније „Фијат аутомобили Србија“.

- Са садашњом ценом од око 15.000 евра и царином од 25 одсто, „фијат 500Л“ био би скуп за руско тр-

жиште, али без царине могли бисмо тамо да продамо између 10.000 и 20.000 возила годишње. ФАС већ има план за Русију, али његова реализација зависи од исхода преговора званичника српске и руске владе у Москви, изјавио је недавно генерални директор ФАС-а Антонио Ђезаре Ферара.

У условима када је продаја нових аутомобила у Србији опала за трећину и када се зна да Руси нису расположени да било коме, па ни Србији, омогуће бесцарински извоз веће количине аутомобила, зато што велики новац улажу у заштиту своје аутомобилске индустрије, овим малим пријатељским поклоном не треба да будемо ни превише задовољни, али ни незадовољни. Или је ово можда више поклон „Фијату“, који ускоро треба да изгради фабрику у Русији, о чему су се председник Русије Путин и генерални директор „Фијата“ Серђо Маркионе већ договорили.

Иначе, у Српској асоцијацији увозника аутомобила и делова сматрају да ако Руси прихвате да увозе „фијат 500Л“ без царине, реципрочно ће у Србију извозити своје аутомобиле без царине и опет ће наша земља бити у губитку.

- Прети нам гашење многих фирми и отпуштање великог броја радника, јер ми више немамо никаквог маневарског простора, тврди Душан Ђурашевић, члан борда Српске асоцијације увозника аутомобила и делова.

Иако исход разговора у Москви није сасвим испунио наде представника домаће аутомобилске индустрије, њима остаје могућност бесцаринског извоза делова и компоненти. Иначе, споразумом о слободној трговини са Руском федерацијом предвиђено је да делови за аутомобиле могу да се пласирају на руско тржиште ослобођени царине. То кооперантима „Фијата“ стационираним у Србији пружа

ДА ЛИ „ФИЈАТ“ ПРОДАЈЕ „АЛФА РОМЕО“

Купац „Фолксваген“?

Након недавних гласина о преговорима „Фијата“ и „Фолксвагена“ око куповине бренда „Алфе Ромео“ и погона италијанске компаније у близини Напуља, са Апенине стижу занимљиве вести. Како саопштавају из „Фијата“, експерти „Фолксваген групе“ задужени за градски аутомобил „фолксваген ап“ и „ауди кју7“ посетили су фабрику у Помиљану, у близини Напуља, како би са својим италијанским колегама разменили искуства. Наравно, у компанији су одмах демантовали да посета има било какве везе са гласинама о продаји „Алфе Ромео“. Међутим, све то изгледа прилично занимљиво, јер су посете представника конкурентских произвођача права реткост. У Помиљану се сада производи „фијат панда“, али је у прошлости ово била главна фабрика „Алфе Ромео“, којој је прошле године додељена немачка награда за продуктивност. Како преноси италијанска новинска агенција АНСА, у посети Помиљану била је и делегација из Крагујевца, па се поставља питање да ли се разматра пресељење производње „панде“ у Шумадију. За сада нема одговора на ова питања.

прилику за озбиљне пословне аранжмане на том тржишту.

И на крају, продаја 10.000 аутомобила на руском тржишту за Србију није као да се ништа није догодило. То ће пре бити ефекат за руске произвођаче возила којима продаја 10.000 аутомобила годишње не значи готово ништа. То је за земљу величине Русије тек кап у мору.

М. ЂЕВИЋ

ОТВОРЕНА СТРЕЉАНА У ДРУГОЈ ГИМНАЗИЈИ

Најмодернија на Балкану

Новоотворена стрељана простире се на 750 квадрата, опремљена је по најсавременијим стандардима и задовољава све прописе Светске стрељачке федерације. Једина у Србији пружа могућност за тренинге током зиме, па се очекује да ће привући не само спортисте из Србије, већ и из читавог региона

ПРВИ ГРАДОНАЧЕЛНИКОВ ХИТАЦ У ОСМИЦУ

Пуцњем у спомен мету малокалибарском пушком градоначелник Верољуб Стевановић свечано је у уторак отворио нову стрељану у сали Друге крагујевачке гимназије. Најсавременија стрељачка дворана на Балкану омогућиће овдашњим, али и спортистима из региона, да тренирају и током зимског периода, што да сада није био случај.

Стрељана се простире на 750 метара квадратних, има осам линија и опремљена је по најсавременијим стандардима. Технички и безбедносни услови, као и електронске мете и пратећи објекти задово-

љавају све прописе Светске стрељачке федерације.

- Град је за изградњу и опремање стрељане са пратећим садржајима и куглане издвојио 45 милиона динара. Жеља нам је, пре свега, била да нашим стрелцима који су до сада постизали изузетне резултате омогућимо најбоље услове за тренинг. До краја мандата, како бисмо заокружили причу, планирамо и изградњу и опремање стрељане на отвореном, каже градоначелник Верољуб Стевановић.

Стрељана је, иначе, четврти нови садржај који је за послед-

них шест месеци Крагујевчанима понудио Спортски центар „Младост“. Након куглане, која је отворена пре четири месеца, опремљене су и амбуланта за физикалну терапију и сала за корективну гимнастику. Новоотворена стрељана служиће за тренинге спортиста, али ће у њој бити организована и такмичења.

РЕПРЕЗЕНТАТИВЦИ СРБИЈЕ ИСПРОБАВАЈУ КРАГУЈЕВАЧКУ СТРЕЉАНУ

ИВАНА МАКСИМОВИЋ, СРЕБРНА ОЛИМПИЈКА, НА ОТВАРАЊУ НОВОГ ОБЈЕКТА

- Стрелци малокалибарском пушком до сада нису у Србији имали услова да тренирају током зиме. До сада смо на располагању имали само отворена стрелишта, па смо у периоду од септембра

до марта прекидали сезону, а за такмичаре су континуиране припреме од изузетног значаја. Како слична дворана не постоји нигде на Балкану очекујем да ће овде тренирати и спортисти из читавог региона, каже познати српски олимпијцац Стеван Плетикосић, који је и сам након официјалног дела имао прилику да испроба перформансе нове стрељане.

Поред њега у мини такмичењу учествовали су и познати српски стрелци Андреа Арсовић, Немања Миросављевић и Ивана Максимовић. За разлику од градоначелника који је упуцао солидно осмицу, они су непогрешиво циљали деветке и десетке.

М.О.

Пише Слободан Цупарић

Због недостатка разумевања за Србију или због неосетљивости и равнодушности, Европска унија довела је ову земљу у незавидну ситуацију, па шта год да уради предстоје јој политичка превирања, нестабилност, могуће поделе у Влади, па и највећој владајућој странци. Конкретније, јединство државног врха, односно председника и потпредседника Владе Ивице Дачића и Александра Вучића, с једне, и председника државе Томислава Николића, с друге стране, око Косова постигнуто је, како се често коментарише, само пред камерама.

Наводно да сагласности у државном врху нема о томе да ли треба изабрати европске интеграције, које значе шансу за бољу економију и бољи живот људи, или треба наставити са мантром да је „Србија Косово“ и ослонити се на Русију и Кину као главне партнере. Да ли је то тако?

Постоје одређене разлике, али се оне не би могле окарактерисати као недостатак јединства државног врха у политици према Косову, каже политички аналитичар Миодраг Радојевић. – У овом тренутку не постоји релевантан политичар на власти који би признао независност Косова. Постоје разлике у приступу, модалитетима и изјавама. Оне се огледају у томе да је Дачић спреман да разговара о подели Косова и да су његове изјаве дисонантне изјавама председника Републике. Различит приступ мотивисан је и различитом политичком позицијом и интересима. Изјаве првог потпредседника Владе делују као да нису у складу са становиштима председника Републике, али то може да нас обмане.

Радојевић даље тврди да СНС неће одустати да води политику која привлачи највећи део бирачког тела – која се залаже за европске интеграције, али и за одбрану права Србије на Косову.

– Србија је данас врло јединствена и државни врх је јасно рекао шта мисли о политици која се води у овој земљи, категоричан је Горан Ковачевић, потпредседник Градског одбора СНС у Крагујевцу. – Не видим никаквог разлога за коментаре и опске о томе да постоје две државне политике. Србија има јединствену политику – и то је савршено јасно. Србија бира своју будућност, а она пре свега зависи од нас самих, од унутрашњих реформи које су неопходне.

По речима Марка Николића, члана Председништва ЛДП, неспособност српске владе и српских преговарача да прихвате договор из Брисела јасно показује да у државном врху нема јединства – и да је то основни и главни разлог због чега Србија није прихватила понуђени договор између Приштине и Београда. Било какви други разлози који се сада наводе предста-

СРБИЈА И ДАЉЕ НА СУДБИНСКОМ РАСКРШЋУ

Нити је све пропало, нити ишта успело

Док из врха државне власти, у којој очигледно има битних разлика о Косову и европској арбитражи, уверавају да ће истрајати у „очувању националних интереса“ и приближавању ЕУ, опозиција и критичари ове политике указују на опасност нове изолације Србије с несагледивим економским и социјалним последицама

вљају само оправдање, сматра Николић.

Зближавање Додика и Николића

Док Ивица Дачић инсистира на томе да се мора водити брига о „земаљској Србији“, а Александар Вучић минутих дана упозорава на будућност дече, пензије и инвестиције и да на то мора да се мисли када се одлучује, Томислав Николић оштро одбија сваку могућност да се под било каквим условима прихвати „ултиматум из Брисела“ и традиционално своје савезнице и подршку налази у Русији. Да ли позивањем Милорада Додика, председника Републике Српске, који је симбол одолевања притисцима Запада и који сматра да Србија мора више да се окрене Истоку, Томислав Николић шаље, пре свега, поруку да је то пут за који се он залаже?

– Позив Додиком може се тумачити на различите начине, објашњава Миодраг Радојевић. – Пре свега, то је рефлексивна настојање да се манифестује подршка доношењу одлуке у вези са преговорима са

Приштином. Конкретније, државни врх жели да покаже да постоји јединство српског народа у погледу политике према Косову – што подразумева и подршку Срба из БиХ. Ова констатација добија на тежини будући да је познато да је постојала и лична нетрпеловост између Додика, Николића и Вучића.

Радојевић апострофира да је Николић примио Додика да би се саветовао с њим, а тада је и констатовано да постоји висок степен сагласности у погледу позиције Србије према Републици Српској и Косову. С друге стране, познато је и да је Додик оштар критичар политике компромиса према Косову, али и протагониста, наглашава Радојевић, права на самоопредељење Срба у Босни и Херцеговини.

– Србија мора да се окрене себи и дефинитивно реши своје проблеме, каже Горан Ковачевић. – Не постоји ни ЕУ, не постоји ни Русија, не постоји ниједна земља на свету која може да финасира лошу економску ситуацију у Србији – која је последица уништавања у претходних десет година. Ова држава мора да постане довољно моћна да прехране своје становништво. Нису нам потребни савезници ни на Истоку ни на Западу да би нас прехранили. Морамо постати економски моћни да би се наш глас и наши ставови схватили и разумели, оцењује Ковачевић.

Марко Николић тврди да председник Републике својим деловањем наноси највише штете, пре свега, сопственој Влади којој је дао мандат – као и целој земљи. Дакле, његови наступи у последње време, најпре онај с Милорадом Додиком, а затим и онај у седишту Уједињених нација у вези са Међународним судом у Хагу, несумњиво показују да постоје озбиљна размимоилажења у српском врху. Николић сматра да што пре треба разрешити овај сукоб како би Србија могла да се определи и крене онако како је једино и могуће – путем европских интеграција,

Демократске „прозивке“

Из редова Демократске странке тражили су минутих дана да се

прекине фарса која прати преговарачки процес и да државни врх коначно заузме јединствен став о Косову, с циљем да се спречи поновна изолација Србије која јој прети у случају пропаста преговора. То јесте став опозиционе партије, али упозорење је веома реално.

– Напредњаци и Влада Србије данас се налазе у изузетно тешкој ситуацији управо због рада и функционисања ДС и партија које су водиле Србију у протеклих двадесет година, оцењује Горан Ковачевић. – Резултат поразног рада је уништена држава, девастирано друштво у свим областима... Отуда демократе немају никакво легитимно право да нас прозивају за ситуацију у којој се тренутно налазимо. Морамо да покушамо да државу подигнемо и извучемо из ситуације у којој се налази, да је ојачамо од било каквог губитка територије, било каквог губитка иједног људског живота.

Марко Николић такође тврди да демократе носе велику одговорност за стање у којем се Србија данас налази, тако да, с једне стране, иако су њихови захтеви поприлично оправдани, с друге се поставља питање кредибилитета. Прецизније, како једна партија која је имала апсолутну могућност да решава све проблеме у минутих четири-пет година, а то није урадила, данас „прозива“ нову власт.

– Према томе, ДС и Борис Тадић пропустили су прилику да отпочну озбиљнији процес преговора с властима у Приштини, а с друге стране интеграција Србије у ЕУ могла је да буде далеко већа и да достигне жељени датум да је та власт радила оно што је било неопходно – када је изабрана 2008. године, вели Марко Николић.

Нова Влада је наставила политику ДС према Косову, тврди Миодраг Радојевић, то су исти циљеви – мада се сада покушавају остварити на другачији начин. Тачни-

је, она не жели да настави с тактиком одуговлачења и слања опречних порука. На почетку свог мандата храбро и политички целесходно преузела је одговорност за решавање овог проблема.

– У овом тренутку не може се тврдити када и како ће се окончасти преговори, каже Миодраг Радојевић. – Сматрам да они неће пропасти, јер би то представљало и дипломатски неуспех за ЕУ. Они ће се наставити и у случају да до 20. априла не буде постигнут договор. Србија би се у том случају вероватно изложила даљем дипломатском притиску, али то не би значило потпуну изолацију – што не искључује друге последице које би могле утицати на међународну позицију Србије и њен економски развој, каже Радојевић.

Шта је мит

Поједини аналитичари подсећају да у неким захтевима за повратак Косова у окриље Србије ми не прилазимо проблему реалистички, већ кроз призму мита. Чињеница да је Косово у нашој традицији толико значајно да га помињемо као колевку нације потпуно је одагнала са видика став његових већинских житеља – косовских Албанаца. Да ли је главна дужност наших интелектуалаца и медија да помогну да се што пре суочимо с истиним и из простора мита преселимо у стварност?

– Ја не знам шта је данас мит о Косову, у недоумици је Горан Ковачевић. – Да ли је мит о Косову да кажемо да данас доле живе остаци убијеног и расељеног народа... Ја не разумем какав је мит кад ви имате живот који је тежак, који је у гету, логору... Да ли је данас мит када причамо о Албанцима, да ли је њихова политика данас мит? Простом, прилазити миту из позиције аналитичара који седи у Београду, у „кругу двојке“, а не живети на терену или живети као у кавезу – заиста је прилично дегутантно, тврди Ковачевић.

Све јавне личности, све институције које делују на територији Србије, по речима Марка Николића, имају обавезу да објасне оно што се дешава на Косову, да објасне да Србија није више присутна у тој њеној бившој јужној покрајини. Дакле, не могу само политичари, влада и премијер да изнесу процес преговора и нормализацију односа са Косовом, колико год

У ВРХУ ПОСТОЈЕ РАЗЛИКЕ У МОДАЛИТЕТИМА: МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ

ми сумњали или веровали у њихову искреност, већ то мора да буде део ширег друштвеног консензуса у самој Србији.

– Интелектуалци у Србији нису имали значајну улогу у вођењу државне политике у протеклом периоду, сматра Миодраг Радојевић. – И данас их странке користе у једнократне сврхе – за промоцију и подизање интелектуалног кредибилитета политичке партије и придобијање дела бирачког тела. У случају спора, умни људи су принуђени да се повинују вољи лидера и да савију кичму. Они који на то пристану, чине то из лукративних разлога. Други који држе до личног интегритета, повлаче се из политичког живота.

СРБИЈА ИМА ЈЕДИНСТВЕНУ ПОЛИТИКУ: ГОРАН КОВАЧЕВИЋ

ЈАСНО ЈЕ ДА СРБИЈА ВИШЕ НИЈЕ ПРИСУТНА НА КОСОВУ: МАРКО НИКОЛИЋ

Само десетак дана од објављивања огласа да Национална служба за запошљавање додељује средства за почињање сопственог бизниса на конкурс се пријавило стотинак Крагујевчана. Досадашња искуства кажују да 90 посто оних који су уз помоћ државних пара сами почели нешто да раде – успева и да опстане

Из године у годину све је више Крагујевчана којима је дозлогрдило да безуспешно чекају на бироу рада, већ желе да сами себи обезбеде посао покрећући сопствени бизнис. Да је тако доказује и број пријава које су пристигле на конкурс Националне службе за запошљавање за доделу субвенција за samozapošljavanje. За десетак дана на адресу Светозара Марковића 37 стигло их је стотинак, иако је рок за предају документације 15. децембар ове године.

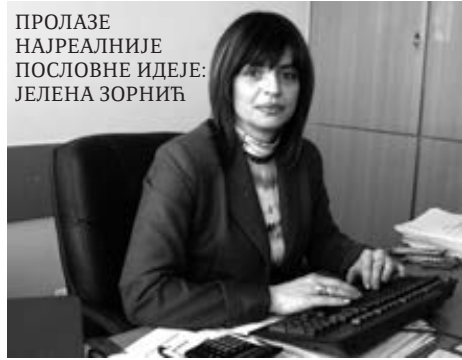
На основу искуства од претходних година у Националној служби за запошљавање очекивали су велики број захтева, али не и да ће стићи у овако кратком року.

- И до сада је број пријављених био знатно већи од броја грантова који додељујемо, али изгледа да ће ове године сви рекорди бити премашени, каже Љиљана Петровић,

КОНКУРС НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Крагујевчани хоће у предузетнике

ПРОЛАЗЕ НАЈРЕАЛНИЈЕ ПОСЛОВНЕ ИДЕЈЕ: ЈЕЛЕНА ЗОРНИЋ

ВИШЕ ИНТЕРЕСОВАЊА МЕЂУ МЛАДИМА: ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

директорка Националне службе за запошљавање.

Пракса показује да се за једну субвенцију за samozapošljavanje у просеку пријављује по три кандидата. Тако се, на пример, пре три године за 109 грантова пријавило 330 Крагујевчана.

- Ове године из буџета су обезбеђена средства за 120 лица која намеравају да започну сопствени посао. Предност ћемо дати младима који су високообразовани и незапосленима са радним искуством које могу применити у планираном послу, односно људима који су дуже радили у струци, а

на нашу евиденцију су дошли као технолошки вишак, објашњава Љиљана Петровић.

Субвенција за samozapošljavanje износи 160.000 динара, а у питању су средства која корисник добија бесповратно и може их искористити, на пример, за набавку машина и опреме, сређивање радног простора или за уклањање доприноса. Неопходан услов да би се уопште поднела пријава је да се особа налази на евиденцији Националне службе за запошљавање најмање месец дана и да је завршила обуку за почињање сопственог бизниса.

- Да би добили средства незапослени морају поднети захтев са бизнис планом. У овом моменту имамо највише пријава за отварање различитих агенција, затим услужних делатности и занатских радњи. Драго нам је што све више младих људи размишља о покретању сопственог посла и верује у своју пословну идеју, каже наша саговорница.

Да разлога за оптимизам има кажује и статистика Националне службе за запошљавање. По речима саветнице Јелене Зорнић, од фирми које су уз њихову помоћ отворене 90 одсто опстане годину дана.

- Ми смо по уговору обавезни да током прве године контролишемо фирме, међутим у обилазак због наше евиденције идемо и након тог периода. Показало се да 70 одсто предузећа и предузетничких радњи које су отворене захваљујући нашим грантовима опстаје и након прве године, односно наставља да ради. Томе свакако доприноси пракса да се приликом захтева ради бизнис план, али и чињеница да је због мањег буџета последњих неколико година одобрано мање грантова, па су само најреалније и

ОДЛУКА О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА У ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЊИМА

Јавни конкурси обавезни за све

Чланови Градског већа утврдили су на седници у уторак нарт Одлуке о начину и поступку именовања директора јавних и јавно комуналних предузећа чији је оснивач град Крагујевац. Према речима начелника Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе Златка Милића, у складу са новим Законом о јавним предузећима, Градско веће упутило је овај документ у скупштинску процедуру.

- Новина је то да се директори бирају на конкурс који спроводи комисија састављена од пет чланова, четири представника даје локална самоуправа, а пети представник долази из Сталне конференција градова и општина. Прописана је детаљно процедура вредновања и бодовања и комисија на крају упућује предлог Градској управи, а она предлаже кандидате за директоре јавних и јавно комуналних предузећа и прослеђује их Скупштини града на разматрање и одлучивање, истакао је Милић.

најбоље пословне идеје пролазиле, објашњава Јелена Зорнић.

Они које ове године намеравају да стигну до новца који даје Национална служба за запошљавање мораће добро да се потруде и убеде комисију у одрживост своје пословне идеје, а бодоваће се све – од тога са којом оценом су завршили обуку, преко тога колико су добро анализирали купце, добављаче и конкуренцију, а највише имају ли довољно знања и искуства за посао којим намеравају да се баве.

М. ОБРЕНОВИЋ

ДРУГА НЕДЕЉА ШТРАЈКА РАДНИКА ЦЕНТРА ЗА СТРНА ЖИТА

Катанац на службеним просторијама

Штрајкачки одбор у уторак, деветог дана штрајка, закључао службене просторије Центра које ће остати под кључем до испуњења захтева

Ни после девет дана штрајка нема на виду решења за запослене у крагујевачком Центру за стрна жита. Радници су ступили у штрајк због неисплаћених 14 плата, неоверених здравствених књижица, неповезаног радног стажа за 2011. и 2012. годину и нерешеног статуса ове установе.

Радници Центра запосели су првог дана штрајка просторије Шумадијског округа и, како кажу, неће их напустити до испуњења захтева. Деветог дана од почетка протеста Штрајкачки одбор у уторак је донео одлуку да се, како су у образложењу написали, из безбедносних разлога закључају службене просторије Центра за стрна жита, као и да ће оне остати под кључем до испуњења захтева.

Штрајкачи захтевају исплату заосталих плата, оверу здравствених књижица, повезивање радног стажа и решавање статуса ове установе. Иначе, радници Центра разговарали су са градоначелником Крагујевца Веролоубом Стевановићем, који је рекао да је град спреман да преузме фирму, али без дугова које има ово привредно друштво у коме се обавља и научно-истраживачки рад.

ЦЕНТАР ИМА 130 ХЕКТАРА ЗЕМЉЕ: ЉИЉАНА МИЈАИЛОВИЋ

Стевановић им је обећао и да ће представници локалне самоуправе помоћи у решавању њихових проблема и посредовати код надлежних у Влади Србије. Рачун центра у блокади је од 2009. године због дуга од око 4,5 милиона динара. Према речима председнице Самосталног синдиката Центра Љиљане Мијаиловић за време штрајка синдикалну делегацију примили су само градоначелник Крагујевца и помоћник министра у Министарству просвете, науке и технолошког развоја Ивица Радовић.

- Он је саслушао наше проблеме и захтеве, али су његове интервенције веома мале да би могао да нам помогне. Ипак смо се договорили да надлежни у нашем ресорном министарству контактирају људе из Министарства финансија и привреде и виде да ли могу да се нађу нека средства како би почело са решавањем наших проблема. На састанку у Министарству просвете и науке поминjali смо да је град још увек заинтересован да овај Центар дође под интервенцију локалне самоуправе, али се на то питање вешто избегавао одговор. Очигледно је да то министарство није заинтересовано да Центар за стрна жита пређе под интервенцију града Крагујевца. Зашто је то тако никада нам нису објаснили, каже Љиљана Мијаиловић.

У Самосталном синдикату кажу да су добили уверавања да ће проблем крагујевачког Центра бити разматран на некој од наредних седница

ШТРАЈКАЧИ У ЗГРАДИ ОКРУГА

Влада Србије и да ће проблеми почети да се решавају. До тада радници ће и даље остати у згради Шумадијског управног округа.

- Прве паре које Центар може да заради не могу да се очекују пре јесење сетве, дакле, пре октобра. Илузорно је очекивати да радници којима се дугује 14 плата мирне душе могу без динара да сачекају октобар. Од прошлогodiшњег штрајка и потписивања протокола са Скупштином града о преузимању Центра до данас стање се погоршало. Нама није јасно како су држава и Влада Србије водиле рачуна о имовини коју користи Центар за стрна жита, а то је више од 130 хектара обрадиве површине, од чега се добар део налази у ужој гадској зони и која вреди веома много, објаснила је председница Самосталног синдиката Центра за стрна жита.

М. Ђ.

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне
послове и надзор
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у понедељак, 22. и у уторак 23. априла 2013. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б” категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и саобраћај Одељење за саобраћај

Пише Александар Јокићевић

Директор „Нискоградње” Драгутин Миловановић поднео је захтев Министарству за рад и социјалну политику за још до 90 дана плаћеног одсуства у току ове године за 78 запослених овог предузећа. Већина је, наиме, већ искористила законом дозвољених 45 дана, али брзина решавања проблема у којима се налази „Нискоградња”, очито, захтева више принудног одмора. Наиме, од 1. децембра прошле, године поверавањем делатности зимског и летњег одржавања „Чистоћи”, самим тим и преузимањем 113 радника, камиона и тешке механизације, уз неколико људи упућених у „Паркинг сервис” и Стамбено предузеће, „Нискоградња” је остала на белом хлебу.

Да је управо тако потврђује се и данас, 78 преосталих запослених улази у пети месец агоније. Законом прописане плате, 60 одсто од зарада које би иначе остављали, прилично касне. „Нискоградња” као правни субјект постоји, али заправо без делатности, правог посла, тиме и прихода, те је обавеза руководства и ма-

НАЗИРЕ ЛИ СЕ РЕШЕЊЕ ЗА „НИСКОГРАДЊУ”

Сеци уши -

Док чекају израду елабората оправданости организационог реструктурирања „Нискоградње”, који је требало да се заврши пре четири месеца, директор ове фирме поднео захтев Министарству за још 90 дана плаћеног одсуства радницима у току ове године

лог броја ангажованих у администрацији (док се већи број радника смењује на плаћеном одсуству), да „издрже” до градског елабората који би требало да предузеће изведе на пут опоравка.

Од обећања до обећања

Прошлог петка представници 78 људи „Нискоградње”, чланови радне групе (оформљене почетком марта са намером да преговарају са поменутом комисијом за израду елабората), одлучили су да се оibrate јавности. Подсећају да је Градско веће средином новембра о-

бразовало Комисију за израду елабората оправданости организационог реструктурирања „Нискоградње”, који је требало да се заврши до краја прошле године, али да до данас тај елаборат није представљен ни Градском већу, ни запосленима овог предузећа.

У међувремену, радници „Нискоградње”, у више наврата, покушавали су да ступе у контакт са градским челницима, не би ли се изнајлажење решења убрзало. У фебруару су имали и састанак са градоначелником Верољубом Стевановићем, када им је усмено обећано да ће плате, које су касниле четири месеца, бити исплаћене до 20. марта. Обећања су давана и за скупштинском говорницом.

С обзиром да је директор „Нискоградње” Миловановић прошлог петка био у Министарству за рад, позиву радне групе одазвао се технички директор Зоран Ђусић. Према његовим речима, „Нискоградња” је радила све до тренутка реорганизације. У 2012. години, до октобра су имали реализацију од око 780 милиона динара, а година је завршена са губитком од око 60 милиона динара. „Кривци” за то су расходи због камата на кредите, лизинге и добављаче, који су подизани током 2010. и 2011. године, амортизација, судски трошкови, курсне разлике... Проблем су биле и

ПРЕЛАЗАК У ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА

Ко је правио спискове

На питање упућено техничком директору „Нискоградње” Зорану Ђусићу зашто није у „Чистоћи”, он одговара да из моралних разлога не би прешао у друго предузеће док се не реши проблем и осталих запослених, којима је руководио, мада му нико није ни понудио прелазак у „Чистоћу”. Сличан одговор добили смо и од Зорана Ђорђевића, који је 20 година био шеф Зимске службе.

Иако, наглашавају они, не желе да се њихова борба схвати као лична, сазнајемо да просек година стажа нераспоредених радника „Нискоградње” износи око 20 година. Шта је са млађима по стажу, онима који су се запошљавали током 2010. и 2011. године, без потребних квалификација и створили стварни вишак запослених? Окупљени радници испред „Нискоградње” потврђују да су се баш они опет удомили.

ВЕЛИКИ ПРОБЛЕМ СА ДУГОВИМА ЗА ПОДИЗВОЂАЧЕ: ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

НОВИ ШТРАЈК У „ШУМАДИЈА ДЕС”-У

Све по старом сцена

По трећи пут за годину дана запослена инвалидна лица у предузећу штрајкују захтевајући исплату заосталих зарада, а одговор надлежних је исти као и у претходним случајевима - да је држава све своје обавезе према фирми измирила и да је једини начин за намирнење дуга повећање производње

Када је у јулу прошле године штрајковало глађу седам радника у предузећу „Шумадија ДЕС”, захтевајући исплату осам заосталих зарада, та вест је обишла цео регион, а о њој је извештавала и балканска „Ал цази-

ра”. Пре тога, у марту и априлу прошле године, фирму је такође потресао вишенедељни штрајк, опет због нагомиланог дуга за зараде, а 27. марта ове године започет је нови штрајк у коме, као и претходних пута, учествује онај део запослених који чине особе са инвалидитетом.

Фирма има 87 запослених, од којих су 47 радника инвалидна лица, а у штрајк је ступило 45 запослених тражећи овога пута 11 заосталих зарада. Милан

и посла ни за редовне исплате, а камоли за умањење наслеђеног дуга.

Држава не дугује

Миладиновић је дужност преузео у септембру прошле године и тада је

према „Шумадији ДЕС” измирило и да је током 2010. и 2011. године у фирму уложио 83 милиона динара у рефундирање дела плата за инвалиде, побољшање услова рада и отпремнине. По важећем закону ово Министарство је дужно да за сваког инвалида рефундира 50 посто бруто плате, док преостали део њихових и зараде за остале запослене фирма мора да обезбеди из сопствених извора.

- Пошто држава ништа не дугује, јер је своје обавезе испунила, јасно је да зараде запосленима дугује са-

СКУПШТИНА НАМ ШАЉЕ НЕСПОСОБНЕ РУКОВОДИОЦЕ: МИЛКА МИЛОВАНОВИЋ

ПРЕДСЕДНИЦА СИНДИКАТА ГОДИНАМА СМЕЊУЈЕ ДИРЕКТОРЕ: ДИРЕКТОР МИЛАН МИЛАДИНОВИЋ

Миладиновић, в.д. директора предузећа, трећи је по реду директор за последње три године, али ни он, као ни његови претходници Радослав Јовановић и Верољуб Брадић, не успева да обезбеди довољно уговора

био на састанку у Министарству рада и социјалне политике, које је најдељно за помоћ предузећима које запошљавају инвалидна лица. Том приликом њему је предочено да је ово Министарство све своје обавезе

мо предузеће и да се оне могу исплаћивати само из послова које фирма обезбеди. То сам рекао представницима Штрајкачког одбора са којима сам одржао четири састанка и мој предлог је да од новембра ове године почне редовна исплата зарада,

PRISTUPAČNE CENE • GRUPNI POPUSTI • NAJBOLJI PREDAVAČI

fonetika
ŠKOLA STRANIH JEZIKA

034 360 426 | 063 181 314 2

Dragoslava Srejić 2/3/17, Kragujevac
(preko puta Ultrazvuka) www.fonetika.rs

ENGLJSKI : NEMAČKI : ITALIJANSKI : FRANCUSKI
ŠPANSKI : RUSKI : JAPANSKI : SRPSKI

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ **MARKET** НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ
ТЕЛЕФОНИ **MARKET** ТЕЛЕФОНИ
333 111 **MARKET** 333 111
333 116 **MARKET** 333 116
НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **MARKET** НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

крпи рупе

РАДНИЦИ ИСПРЕД УПРАВНЕ ЗГРАДЕ „НИСКОГРАДЊЕ“

цене пословања „Нискоградње“, које нису мењане од 2008. године, а сви улазни параметри су „скочили“.

Резултат, ипак, и није толико лош колико је лоше и забрињавајуће тренутно стање у коме се налази „Нискоградња“. Руководство је све ово време, од поверавања дела делатности „Чистоћи“, радило на изналажењу решења, како да се покрије губитак, како да се спроведе реорганизација, да се утврди технолошки вишак, сваког тренутка били смо на располагању граду - да чујемо и спроведемо предлоге оснивача, наводи Ђусић.

Зоран Ђорђевић, дугогодишњи шеф Зимске службе, а данас само један од представника нераспоредених радника „Нискоградње“, наглашава да је агонија почела почетком новембра прошле године, након састанка у Скупштини града, на коме је директор предузећа Драгутин Миловановић изнео ре-

шњи одмори, а 15. јануара, по повратку, преостало им је плаћено одсуство, 45 радних дана, колико закон дозвољава у току једне године. То је за нас био аларм, прича Ђорђевић.

Почетком фебруара обратили су се Скупштини града, пошто је

ултате пословања. Убрзо након тога, Градско веће је део делатности „Нискоградње“ поверило „Чистоћи“.

■ Трошкови све већи

Иначе, тврдило се да тог тренутка град, као наручилац посла за улице, тротоаре и остало „Нискоградњи“ дугује 300 - 400, па и више милиона динара за извршене радове.

Средства, опрема и објекти су без надокнаде пребачени „Чистоћи“, отишло је 113 људи, потом и 12 радника Сектора сигнализације у „Паркинг сервис“, 33 радника Занатског центра „Нискоградње“ у Стамбено предузеће. Тог тренутка остала су 83 радника, без ичега, а ствари са дуговима, добављачима, тужбама, блокираним рачунима. У међувремену неколицина је пронашла запослење и данас је овде нас 78. Очекујући брзу израду елабората, како је и најављивано, коришћени су колективни годи-

претходна исплата (законских 60 одсто зараде) била у септембру прошле године, а четири месеца кашњења водило је у егзистенцијални суноврат. Умешао се и Синдикат комуналних делатности Крагујевца, тада је и издејствовано обећање градоначелника Стевановића да ће четири плате „лећи“ до

ХОЋЕ ЛЕ СЕ АГОНИЈА ОКОНЧАТИ: ЗОРАН ЂУСИЋ И ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ

рију

плус по једна четвртина заосталих плата сваког месеца. То је оно што ми са обезбеђеним пословима и уговорима можемо да обезбедимо, али они су тај предлог одбили, каже директор Миладиновић.

Он напомиње да пословодство улаже велике напоре да обезбеди довољно нових поруџбина производа од метала, које фирма израђује, па је тако ових дана стигла добра вест да су добили посао на тендеру за израду хиљаду металних кревета за затвор у Истоку на Косову, чија је вредност 110.000 евра. Чека се још само да истекне рок за жалбу и производња може да почне. Конкурисали су на тендеру и код општине Сремски Карловци за израду парковских клупа и остале парковске галантерије и чекају резултате, а једној швајцарској фирми понудили су израду металних штокова за врата, од које такође очекују позитиван одговор.

Све то може да повећа производњу, али није довољно да се у кратком року надокнаде годинама неисплаћиване редовне минималне зараде. Ових дана за нову свлачионицу Фудбалског клуба „Раднички 1923.“ наручена су нова седишта са сталажама за одлагање опреме, што није посао велике вредности, али је од користи.

Међутим, како каже Миладиновић, за те нове послове актуелни штрајк је веома неповољна околност, јер се и то мало посла што је обезбеђено пролонгира на рок који је неизвесан. Миладиновић указује да је фирма у тешком стању годинама, али да је у њој у односу према запо-

ШТРАЈКАЧИ У „ШУМАДИЈА ДЕС-У“

сленима из реда оних са инвалидитетом било несхватљивих пропуста, који су допринели да се дуг за зареде толико нагомила. Он тврди да располаже именима радника који су, мимо свих законских рокова и процедура, упућени на плаћена одсуства, која уместо до 15 дана, како је по закону, трају годинама. Полиција је, како каже, предала имена троје радника. Реч је о радници која већ две године живи у Немачкој, где је удата, а у овој фирми се води на плаћеном одсуству. Ту је и пример раднице која има три тезге на бубњаку, а у овој фирми је на дугом плаћеном одсуству, док је рекордер један радник чије плаћено одсуство траје десет година, тврди Миладиновић.

■ Помоћ локалне управе

Милан Миладиновић тврди да су сви претходни директори у овој фирми годинама смењени по истом сце-

нарију - организовањем штрајкова које подстиче и предводи Милка Миловановић, социјална радница и председница Синдиката у предузећу. Она, по Миладиновићу, радницима са инвалидитетом даје лажну наду да ће предузеће однекуд стићи новац за заостале плате, иако је јасно да они сами морају то да зараде.

Милка Миловановић, која време проводи са штрајкачима у трпезарији предузећа, одбија овакве оптужбе, пребацујући кривицу на терен пословодства. Она тврди да директори које им последњих година шаље Скупштина предузећа нису били способни да пронађу довољно посла како би се зарадиле редовне зараде и да је тако настао велики заостатак у исплати, а да последњи директор којег су им послали није у томе никакав изузетак.

Председница синдиката каже да су због некавалитетних кадрова упу-

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

Решавање једног по једног проблема

Локална управа до сада је исплатила три плате, четврта је требало да буде ових дана, али још није исплаћена због слабијег прилива средстава у буџет, каже Зоран Јовановић, члан Градског већа задужен за комуналну делатност.

Обећана четврта зарада убрзо ће бити исплаћена, а други део обећања, који се односи на статус „Нискоградње“, стоји на столу, јер је њихов рачун и даље у блокади. Имамо велики проблем са дуговима према појединцима и фирмама који су били подизвођачи за „Нискоградњу“. Град је у овом тренутку у преговорима са Владом Србије о реализацији програма хартија од вредности у износу од око 290 милиона динара. Уколико се то деси, а ми очекујемо да ће тај програм бити реализован до краја априла, решићемо велики део дуговања према тим добављачима. То, практично, значи да ћемо добар део обавеза „Нискоградње“, која нам у овом тренутку представљају велики проблем, довести у нормално стање. Тек иза тога можемо да причамо о могућим варијантама и реструктурирања и преформулисања „Нискоградње“, односно њиховог довођења на оптималан број запослених. И вишак запослених морамо решити на неки начин, али најпре морамо да решимо финансијску ситуацију у предузећу.

20. марта. Обећање је делимично испуњено.

Захтев је био и да се хитно преговара о статусу запослених, најкасније до краја априла. Посредник је био председник поменутог синдиката Бранко Петрашиновић, који је добио задатак да са нама направи предлог са којим бисмо ушли у преговоре. Почетком марта одржали смо још један састанак, оформили смо радну групу од пет чланова из редова нераспоредених радника, за преговоре са градом,

али нешто чудно се десило након тога - Петрашиновић се више није јављао.

На састанку са чланом Градског већа Зораном Јовановићем, 26. марта, договорили смо да се од Министарства затражи сагласност да за ову годину добијемо до 90 дана плаћеног одсуства. Послати смо на годишњи одмор за 2013. годину, који свима нама ускоро истиче. Уколико не буде одобрења за додатно плаћено одсуство где ћемо са људима, долазе у понедељак 22. априла, пита се Ђорђевић.

Управна зграда „Нискоградње“ на Малој ваги недовољна је за 78 људи, од града за сада имају само обећања, а према информацијама које су добили у Националној служби за запошљавање и за социјални програм - мрка капа. Речено им је: може, ако је фирма у реструктурирању, у приватизацији или се врши докапитализација. „Нискоградња“ је данас ни на небу ни на земљи, а тек након преговора са оснивачем, градом, уз поштовање колективног уговора, људи могу очекивати решење радног статуса и отпремнину. У међувремену, јер предузеће постоји, трошкови су из дана у дан све већи.

да је то погрешан закључак, јер инвалиди хоће да раде и посао веома повољно делује на њихову рехабилитацију и здравље, али не могу сами да га обезбеде, већ је то задатак пословодства.

У Скупштини града, 11. априла, одржан је састанак пословодства предузећа, представника Штрајкачког одбора и градских функционера, међу којима су били и Славица Савељић, народна посланица и председница Савета за унапређење социјалне политике града, и Далибор Јекић, члан Градског већа за привреду.

На том скупу представници града заузели су став да плате које се дугују могу да се исплате само кроз нове послове, а да тензије у фирми треба смирити кроз договор између Штрајкачког одбора и вршиоца дужности директора, у коме би се навела динамика исплате дуга. Другачији поступци само би могли да одведу предузеће у блокаду и евентуални стечај, закључак је представника градске власти.

Представници града прихватили су молбу да се запосленим штрајкачима у фирми исплати једнократна социјална помоћ, али она неће бити линеарна, већ зависно од социјалног стања сваке породице. Штрајкачи су помоћ прихватили, али од штрајка не одустају, а нису прихватили ни предлог да 70 радника повуче тужбе које су поднели суду због заосталих зарада. Тако се за сада не види до чега би све могао да доведе нови штрајк у ДЕС-у и има ли и даље шансе за постизање неког компромисног решења. Када смо једног од радника који не спадају у инвалидна лица и не учествују у штрајку питали зашто се и они нису придружили колегама, одговорио је да не види да би то било чему помогло. „Какво је стање у целој држави, тако је и у овом предузећу“, каже овај радник.

Милош ПАНТИЋ

КРАГУЈЕВАЦ, ЈЕДАН ОД СЕДАМ ДОНОРСКИХ ЦЕНТРА У СРБИЈИ

На самом почетку великог посла

Први и за сада једини случај донорства у Крагујевцу забележен је 2011. године. Тада су органи (два бубрега и јетра) само једног човека продужили живот троје људи у Србији, каже др Тања Лазаревић, нефролог, координатор тима лекара за трансплантацију. Прошле године на листи за чекања у КЦ Крагујевац била су 44 пацијента

Мало је оних који знају да је Клинички центар у Крагујевцу један од седам донорских центара који постоје у Србији. Откад је почео програм трансплантације, КЦ учествује у припреми својих болесника, по одређеном протоколу, који је исти за целу земљу. На основу ових припрема пацијенти су евидентирани на јединственој листи, односно на чекању за трансплантацију органа или ткива, пре свега бубрега, јер се све остало ради врло спорадично.

Чињеница да је неколико пацијената из КЦ-а у Крагујевцу већ добило бубрег сведочи о успешно одрађеној предтрансплантационој припреми, приликом кадаверичних трансплантација, односно када је донор преминула особа.

Законом о трансплантацији органа и ткива, који је усвојен пре четири године, прецизно је дефинисано ко може да добије орган, што не дозвољава било какве злоупотребе нити импровизације. У раз-

говору за „Крагујевачке“ новине нефролог др Тања Лазаревић, координатор тима лекара за трансплантацију, каже да је прошле године у нашем КЦ-у на листи за кадаверичну трансплантацију било 36 пацијената и осморо младих љу-

ди за „ливинг“ трансплантацију, од живог сродног даваоца. Тренутно, у нашој болници два пацијента чекају на пресађивање бубрега од својих родитеља, што је код нас најчешћи облик донорства у последњих десет година.

■ Дobar пример Хрватске

Наша саговорница тврди да је трансплантација бубрега најпогоднији начин замене бубрежне функције, а врло је важно нагласити да се за две године потпуно исплаћује лечење болесника на дијализи, које по једном пацијенту кошта 20.000 евра годишње. У Србији има око 5.000 пацијената на дијализи, а у Крагујевцу тренутно 210.

У оквиру припреме за трансплантацију много је значајнији онај део који се односи на донорство органа. Примера ради, у свету се на орган чека мање од годину дана, што јасно говори да је сваки добро организован систем окренут ка трансплантацији. Ово је не само медицински најбоља опција, него и економски најисплативија, јер новац може да се усмери на лече-

ње неких других тешких обољења, сматра др Лазаревић.

У овом моменту, док се развија програм трансплантације органа и ткива, Клинички центар Крагујевац један је од седам донорских центара. Овде долази много повређених, слива се велики број људи са крварењима у мозгу и то су углавном здрави људи који умиру због неког акциденталног процеса, али могу да помогну другима дајући своје здраве органе, каже наша саговорница.

Колико је ово озбиљан посао сведочи и чињеница да је велики број лекара анестезиолога и невролога КЦ-а едуковано за утврђивање могућности смрти. Прошле недеље, рецимо, била је потврђена једна могућност смрти, добијена је и сагласност породице за донорство органа, међутим, донор није био погодан. Ово је прилика, каже др Лазаревић, да се напомене да сви они који су могућно мртви нису увек подобни даваоци, као и да је веома мали број

оних који могу да продуже други живот.

Постигли смо одређене резултате у овој области, али они нису адекватни ономе што смо уложили у едукацију. Додуше, раније је постојао нешто другачији приступ свему томе, али сада је подршка руководства КЦ-а много ефикаснија. Врло је важно да у оквиру читавог поступка постоји комплетна подршка медицинског кадра и да то буде признат и поштован процес, као и да грађанска свест схвати значај давања органа. Управа за биомедицину веома је ангажована у подизању грађанске свести када је реч о донирању органа, али мој став је да само прави резултати и топле људске приче, које би показале шта то значи, могу имати одјека у јавности, мисли др Лазаревић.

У Хрватској је, рецимо, 2006. усвојен Закон о трансплантацији

” Др Тања Лазаревић:

Никада се не зна када ће и коме затребати орган. Ми смо у једном моменту прошле године имали осам младих људи у Центру за нефрологију и дијализу, од којих шесторо уопште нису знали да су болесни. Акутна бубрежна инсуфицијенција може да се деси свакоме, може да изгуби бубрежну функцију из пуног здравља и да његови ближњи не могу да му дају бубрег

СКУП О ТРАНСПЛАНТАЦИЈИ ОРГАНА У СРБИЈИ

Мало давалаца, много оних којима су

Н а трансплантацију бубрега, тренутно, у нашој земљи чека више од 800 људи, а на пресађивање јетре, срца и других органа још неколико стотина, међу којима је знатан број деце предшколског и школског узраста. Број донора у нашој земљи је испод пет на милион становника, а наше листе чекања су веома дуге и многи пацијенти умиру не дочекавши да добију одговарајући орган. Ове податке представио је координатор за трансплантацију органа на ВМА Ђуро Максић на скупу „Трансплантација органа у Србији данас“, који је организовала Лекарска комора Србије прошлог петка на „Шумадија сајму“.

Он је рекао и то да у нашој земљи постоји свега седам донорских болница, а требало би да их буде бар 30 и да ако будемо стално мислили да ће неко други да реши на-

По броју пресађених органа, уз Албанију, Србија је на дну европске лествице, а подизањем свести грађана о донорству, улагањем у инфраструктуру и учлањењем у мрежу медицинских центара „Еуротрансплант“ значајније би се смањиле дуге листе чекања наших пацијената на трансплантацију, речено на стручној конференцији у Крагујевцу, коју је пратило неколико стотина лекара из целе Србије

ше проблеме и трансплантира органе нашој деци коју свакодневно гледамо на телевизији, нећемо далеко догурати.

Да ли треба да у нашим људима куцају срца немачких донора и раде италијански бубрези, или ћемо се ми освестити и направити такав систем да наши људи помажу једни другима. Свако од нас може бити и давалац и прималац органа. Само један човек код кога се дијагностикује могућност смрти може да спасе седам људских живота. Све ово захтева од нас да подигнемо програм трансплантације у погледу броја и квалитета и да што више смањимо број наших људи на листама чекања, рекао је Максић на стручној конференцији коју је пратило неколико стотина лекара из целе Србије.

Циљ овог семинара био је да покаже наше могућности у области трансплантације, да се анимира читаво друштво и да се, што је могуће брже,

ВЕЋИ ОДЗИВ ГРАЂАНА СПАСИО БИ МНОГЕ ЖИВОТЕ: ЛЕКАРИ ИЗ ЦЕЛЕ СРБИЈЕ НА СКУПУ У КРАГУЈЕВЦУ

подигне број донора и трансплантација.

■ Србија на дну европске лествице

У Србији постоји дуга листа чекања за било који орган који може да се трансплантира, а статистика показује да су 20 пута веће шансе да једној особи затреба орган него да постане потенцијални давалац.

Подаци говоре да, осим бубрега, трансплантацију јетре чека око 200, а ново срце око 30 пацијена-

та. Процењује се да због недостатка органа годишње умре 30 људи. Ни у Европи, где је област трансплантације, пре свега донирања органа, много уређенија, ситуација није сјајна. Органе чека око 30.000 људи, а сваког дана њих 12 умре.

По броју пресађених органа, уз Албанију, налазимо се на дну европске лествице, док један Србин, др Драгоје Станисављевић, усред Љубљане обара светске рекорде по броју обављених транспланта-

ција. Пре пет година прославио је са својом екипом стоту и сто прву трансплантацију само јетре! Са друге стране, у Србији више од десет година није урађена ниједна трансплантација срца. Последња је обављена уочи бомбардовања, 1999. године. Од када се раде трансплантације, код нас је пресађено 1.314 бубрега, углавном са живих давалаца, урађено је осам трансплантација срца, једна панкреаса, а спорадично се раде и трансплантације јетре. Укључивањем Србије у мрежу медицинских центара „Еуротрансплант“ значајно би се смањила листа чекања за трансплантацију органа у нашој земљи.

Листа би се смањила и ако би се повећао број пресађивања органа од особа које су доживеле могућу смрт, за шта је потребна инфраструктура, али и већи одзив грађана акцији потписивања донорских картица, рекао је др Максић.

Листа чекања на трансплантацију за поједине органе дуга је и до пет година, зато што, како каже, Србија има велики број болесника, а мали број оних који су спремни да дају своје органе.

■ Подићи свест грађана о завештању органа

Познато је да је између 70.000 и 80.000 грађана потписало донорску картицу, али нису проблем само потписи већ и услови, пре свега инфраструктура. Не недостају едуковани стручњаци, али проблем је недостатак финансијских средстава и инфраструктура да се та прича заокружи.

Учесници конференције су истакли да у целом свету постоји

ТРАНСПЛАНТАЦИЈА ОРГАНА ЗАХТЕВА ЕДУКАЦИЈУ ЛЕКАРА И ТЕХНИЧКУ ПОДРШКУ

ству, а има право, чак и у случају да се болесник за живота изјасни за донорство, да то одбије.

Први и за сада једини случај донорства у Крагујевцу забележен је 2011. године. Тада су органи (два бубрега и јетра) само једног човека продужили живот троје људи у Србији.

- Нама се у протеклих година и по дана обраћао извесан број

грађана који су желели да постану донори. Међутим, тада нисмо били у ситуацији да им омогућимо да добију донорску картицу, јер смо чекали универзалну, која је тек недавно објављена у „Службеном гласнику“ и идентична је за целу Србију. Пре неколико дана КЦ је преузео те картице и очекујемо да се заврши административна процедура, како би свако ко жели могао да се обрати донорској болници (Клиничком центру), објашњава наша саговорница.

Много је значајније, међутим, што ће убудуће ову своју жељу моћи да реализује и код свог изабраног лекара, што је далеко једноставније.

Докторка Лазаревић истиче да још увек постоје предрасуде у вези са донирањем органа, не само међу обичним грађанима, него и међу медицинским радницима. Пошто је у неколико случајева била у прилици да обави разговоре са породицом преминулих о донирању органа, признаје да је то изузетно тешко. У Крагујевцу, тренутно, има 14 болесника који су добили орган, а много је и оних који дуго чекају, јер никако да се нађе одговарајући орган.

На питање шта је потребно да би се и у нашем КЦ радиле трансплантације, она одговара да то није немогуће и да треба системски ићи ка томе. Трансплантација ткива (коже) је рутинска хируршка ствар, али за крупне трансплантације органа немамо хумане ресурсе. У сваком случају, КЦ Крагујевац улази у ту причу као велики регионални донорски центар и ради на припреми пацијената и експлантацији органа.

У овом тренутку КЦ-у је неопходан портабилни апарат за инструменталну дијагностику мождане смрти. Сада постоји огроман апарат у Центру за неурологију, који техничари и лекари једва пренесу до шок собе. После сат времена га враћају, а после шест сати све изнова, што је беспотребно, јер постоје мали портабилни апарати.

- Требало би да Министарство и надлежне службе схвате значај техничке подршке великих здравствених установа и да то не буде камен спотицања, када је већ едукација завршена.

Пошто имамо и доноре, битно је да се тај процес технички олакша. Никада се не зна када ће и коме затребати орган. Ми смо у једном моменту прошле године имали осморо младих људи у Центру за нефрологију и дијализу, од којих шесторо уопште нису знали да су болесни. Акутна бубрежна инсуфицијенција може да се деси свакоме, може да изгуби бубрежну функцију из пуног здравља и да његови ближњи не могу да му дају бубрег, каже др Тања Лазаревић.

Поклањање живота другој особи донирањем органа је највиши одраз људске племенитости. Наша шанса је, сматрају стручњаци, у развоју кадаверичног програма, а овом динамиком биће нам потребно бар неколико година да дођемо до десет донора на милион становника.

Гордана БОЖИЋ

орган, а већ 2010.

били су трећи у Европи и пети у свету по броју донора. Врата донорству отворена су када је папа рекао да је „грех да се покопа оно што може да настави да живи“. Прича је подржана и у неколико конкретних случајева и то када су родитељи, лекари, чији је син једина погинуо у саобраћајној несрећи, донирали све његове органе. Исто тако, младић који је чекао трансплантацију срца, због великог психичког оптерећења, у једном моменту одбио је тај захват. Недуго затим је преминуо, али је све своје остале органе поклонио другима.

■ Потребна боља техничка опрема

Док у Хрватској лекари не морају да у случају мождане смрти траже сагласност породице, код нас је то обавезно. Породица треба да се званично изјасни о донор-

потребни нови органи

проблем недостатка органа за трансплантацију. Међутим, оно што разликује остале земље од нас јесте континуиран и посвећен рад, државно и финансијски потпомогнут, на побољшању и унапређивању закона, организационих аспеката, као и на едукацији јавности. Ипак, да није све тако црно доказује чињеница да се и у Србији појављују акције промовисања кадаверичне трансплантације и завештања органа. Свест о значају завештања органа са мртве тачке померила се 2002. године, када је ВМА покренула акцију за афирмисање донаторства. У акцију су се укључиле многе јавне личности како би промовисале до тада непопуларан вид хуманости. Такође, покренута је и кампања у Клиничком центру Војводине за промоцију трансплантације и донације органа.

Земља са најбољим резултатима у донирању органа је Шпанија. Она је успела значајно да унапреди стање у трансплантационој медицини у последњих десет година. Кадаверично давалаштво повећано је у у тој земљи са 14,2 до-

нора (1989.) на 31,5 донора (1998.) на милион становника, а до 2009. године тај број је порастао на 34,2 донора. Ово је резултат добро планиране организације и системски предузиманих мера, много уложених напора и мотивације здравствених радника, здравствених власти, служби сигурно-

Др Боко Максић: Да ли треба да у нашим људима куцају срца немачких донора и раде италијански бубрези или ћемо се ми освестити и направити такав систем да наши људи помажу једни другима, јер свако од нас може бити и далац и прималац органа

сти, транспорта, цивилне заштите, судства, форензичара, јавних сервиса и изнад свега шпанске јавности и друштва. Поред тога, за тако добре резултате сигурно је заслужна и чињеница да у Шпанији одлуку о донирању органа обавезно доносе сви пунолетни грађани. Ово је једина земља у свету у којој се листа чекања непрестано смањује. Шпанци посебно наглашавају и велику економску корист коју доноси трансплантационо медицина.

Ова поређења су једноставно неопходна уколико мислимо да сагледамо ситуацију и видимо где се налази трансплантација органа код нас и на ком је степену развоја. Међутим, највише су неопходна због тога што док не знамо, док нисмо свесни колико је тешка нека ситуација, не видимо због чега бисмо уложили свој труд и радили на томе. Овде се ради о људским животима. О људима који чекају нову прилику. Има доста оних који је не дочекају. А могли су, а то зависи и од нас, речено је на конференцији.

Г. БОЖИЋ

ИСТОРИЈА ПРЕСАЂИВАЊА У СРБИЈИ

Почетак пре 40 година

У Србији је годишње потребно око 400-500 трансплантација бубрега, 100-150 трансплантација јетре и 20-30 срца. Последњих 30 година код нас се раде трансплантације бубрега, а до сада је трансплантирано мање од 1.500 бубрега, што није задовољило ни десет одсто потреба.

У раздобљу 1995-1999. године урађено је седам трансплантација срца и 20 јетре. Прва трансплантација јетре код нас урађена је 1995, а бубрега још 1973. године. Од 1999. године није урађена ниједна трансплантација срца, и поред тога што су лекари са Клинике за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ урадили четири трансплантације почетком деведесетих година прошлог века.

PROLEĆNA PUTOVANJA

Rim i Napulj

27.04. - 04.05.
8 dana **cena: 345€**

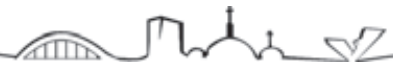
Sicilija

24.04. - 03.05.
cena: 480€
10 dana

Плаћање на **6** рата

TRAVEL AGENCY
HOLIDAY

034 335 220 · 021 47 37 136
www.holiday.rs

ПОГОРШАВА ЛИ СЕ МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ НАЦИЈЕ

Од депресије до *темпираних бомби*

Пише Јаворка Станојевић

После трагедије у Великој Иванчи грађани Србије, хтели не хтели, морали су се суочити са морем фантастичних, бизарних, експертских и квазинаучних тумачења драме у којој миран човек, узоран домаћин, предусретљив комшија, без видљивог повода, вођен само њему знаним силама, узима пиштољ и убија невинице уснуле сељане и пуца на себе. Трагајући за узроцима незапамћеног злочина и пикантеријама које дижу тираж, медији су ископали приче о дрекавцу, проклетству убијених калуђера, ратној прошлости убице, историји самоубиства и душевних болести његове породице. Број жртава и монструозност чина, појачана детаљима да му рука није задржала ни кад је пресудио мајци и сину и да се није поколебао пред сликом двогодишњег дечака који спава у мајчином наручју, нису, међутим, оставили места сумњи да је Љубиша Богдановић био ментално поремећена особа.

Пошто је, на најжалоснији начин, на видело изашла истина о не-препознатом „човеку бомби“, темпирано да експлодира у тренутку када се то најмање очекује, јавност, лаичка и стручна, изненада се забринула за ментално здравље нације која већ деценијама живи под стресом. Опште место свих покушаја да се психолошки профил масовног убице из Велике Иванче уклопи у контекст друштва које пати од хроничне ерозије материјалног и духовног ткива је указивање на проблеме појединца који се, без институционалне подршке и друштвене бриге, слама под теретом живота у кризи којој се крај не назире.

■ Нема чак ни ваљане статистике

Узимајући Богдановића као пример неки стручњаци, али и мање компетентни аналитичари, закључили су да смо постали „ментално запуштена нација“ коју предрасуде и лоша здравствена заштита спречавају да потражи и добије стручну помоћ у решавању проблема који превазиласе менталне капацитете јединке осуђене да живи у сталном страху за живот и egzистенцију.

На видело је, поново, избила истина о ратним и транзиционим губитницима који носе неславну титулу рекордера у гутању лекова за смирење, испијању чашица и броју попуштених цигарета, и који, у исто време, на врата установа специјализованих за лечење душевних поремећаја куцају много ређе од житеља такозваног развијеног света који, гледано из наше визууре, живи у непојмљивом благостању. Чињенице о последицама живота у ратном и криминогеном окружењу,

ТЕШКЕ ГОДИНЕ И ПОСЛЕДИЦЕ ТРАНЗИЦИЈЕ ШКОДЕ И МЛАДИМА

Узимајући масовног убицу из Велике Иванче као пример, многи су закључили да смо постали „ментално запуштена нација“, коју предрасуде и лоша здравствена заштита спречавају да потражи стручну помоћ. Да ли је та констатација тачна, колико је људи са душевним проблемима у Крагујевцу и зашто се чешће не обраћају лекарима? На ова питања потпуни одговор нису могли да нам дају ни компетентни саговорници, јер нема чак ни валидне „слике“ психичког здравља наших грађана

под санкцијама и бомбама, на које се надовезују лоповске приватизације које на улици шаљу стотине хиљада запослених остављајући читаве породице без парчета хлеба, презентоване ових дана, нису оставиле много места сумњи да грађовима и селима Србије ходају небројене темпиране бомбе чији упаљачи чекају на кап која ће прелити чашу.

Друга несумњива теза коју су они који лажљиво прате анализе „случаја Велика Иванча“ могли запазити је жалосна истина да наше друштво нема ни потенцијала, ни ваљано препознате воље, да се ухвати у коштац са питањем озбиљно нарушеног менталног здравља нације.

Иако се многе ствари могу оправдати скромним здравственим буџетом, тешко да се може наћи ваљано образложење податка да земља у којој већина становника годинама живи у стресном окружењу за лечење душевно оболелих и заштиту менталног здравља издваја само два процента, док за лекове особа са душевним поремећајем троши минималних 1,9 одсто.

Последица таквог односа је непостојање валидне статистике, јер се званично броје само најтеже оболели којих, кажу, има више од 300.000. Због тога ни крагујевачки здравствени систем нема прецизне податке, па самим тим, ни валидну слику душевног здравља становника града кога нису мимоишле ни ратне, ни поратне недаће.

Професорка Сања Коцић, која руководи Службом за медицинску информатику и биостатистику крагујевачког Института за заштиту здравља, каже да, будући да за душевне поремећаје не постоји званичан регистар који важи за дијабетес, малигне и кардиоваскуларне болести, многи лекари не поштују обавезу пријављивања ових обољења.

Пошто располажемо само појединачним пријавама и подацима о броју првих посета психијатријских пацијената, које нам доставља Дом здравља, из којих није могуће извучити статистичке закључке, не можемо правити процене заступљености душевних поремећаја у популацији, нити имамо научну потврду тренда пораста ових обољења на нашем подручју. Такође, не располажемо ни подацима о броју самоубиства изазваних психичким обољењем, а не знамо ни колико убиства су починиле ментално поремећене особе, јер извештаји о томе остају у полицији, каже др Коцић.

Истичући да је непостојање статистике последица комотног односа здравствених власти које не користе законске могућности да санкционишу неодговорне лекаре који занемарују своје обавезе, ова професорка Факултета медицинских наука објашњава да биостатистика није наука која само броји и класификује пацијенте.

Душевне болести спадају у групу превентабилних за које је карактеристичан значајан утицај со-

ЗАЧАРАНИ КРУГ ПРОБЛЕМА ВОДИ У ДЕПРЕСИЈУ: ДР МИЛИЈАНА ПЕТРОВИЋ

цијалних фактора. Због тога је важно да се лоши утицаји околине на време открију и коригују. Када имамо тачну статистику у прилици смо да пратимо кретање и утицај негативних фактора и да их, заједно са осталом службом које брину о здравственој и социјалној заштити, превенирамо. Пошто таквих показатеља нема, једино што могу рећи је да постоји вероватноћа да међу Крагујевчанима постоји тренд повећања психичких обољења чије праћење не задовољава законске прописе и процедуре, каже наша саговорница.

■ Велика улога изабраног лекара

Прецизне податке нема ни Дом здравља, који располаже једино информацијама о првим посетама психијатријских пацијената. Ограђујући се опаском да посета неуропсихијатру не значи обавезно дијагнозу душевног поремећаја, шефица Службе социјалне медицине Дома здравља др Нада Миловано-

вић каже да се број пацијената који по први пут долазе у психијатријску ординацију стално повећава. Прошле године их је било за трећину више него 2008. Докторка Миловановић, међутим, истиче да је нови начин прописивања лекова за смирење, који захтева обавезно мишљење неуропсихијатра, свакако значајно допринео оваквој статистици, што, према њеним речима, додатно потврђује да се подаци којима Дом здравља располаже не могу користити за извлачење валидних закључака.

Када бројке не могу да помогну онда се ваља ослоњити на свакодневну праксу. Стога је искуство изабраног лекара, који свакодневно слуша мучне приче пацијената, од пресудног значаја. Јер, од његове способности да препозна пацијента коме треба стручна помоћ и умешности да га убеди да је потражи много тога зависи.

Шефица амбуланте број пет, докторка Милијана Петровић, каже да сваке године у ординацији виђа све више пацијената који долазе са испошеним психичким сметњама и тежбама које указују на могућност обољења од ове врсте поремећаја.

Некада смо имали највише пацијената који су патили због тешких ратних искуства и трпели последице страха од бомбардовања, а сада нам губитак посла, беда и немаштина доводе највише пацијената чија душа не може да издржи несигурну egzистенцију. Карактеристично је да већина спада у категорију радноактивних, значи младих људи у пуној снази, који због тога што су остали без посла или не могу да га добију нису у стању да себи и породици обезбеде ни најосновније услове за живот. То су људи који су се нашли у зачараном кругу из кога не могу да изађу, што је директан пут у депресију која, ако се не препозна на време, често доводи до суицида и понашања које може бити опасно по околину. Зато је на нама велика одговорност да проблемима сваког пацијента посветимо довољно пажње и нађемо времена да причамо са њим да бисмо га, ако је потребно, на време упутили код специјалисте, каже наша саговорница.

Она, међутим, додаје да, осим у случајевима ремећења јавног реда и мира, лекар не може пацијента присилити ни на који, па ни на психијатријски, вид лечења.

Зато сви морамо поштовати пацијента који нас је изабрао и заиста бринити о свим аспектима његовог здравља. То подразумева и да знамо у каквим условима живи, да имамо податке о наследним факторима који могу утицати на појаву психичких болести и да смо спремни да у лечење, када проценимо да је неопходно, укључимо и чланове породице. Методе које користимо најчешће подразумевају искрено слушање пацијента и разговори у којима покушавамо да им објаснимо да није све тако црно као што им се у тренуцима кризе чини. Кад је потребно саветујемо им да посете психијатра и пажљиво пратимо напредак у лечењу. Морам рећи да у већини случајева наилазимо на позитиван став пацијената, који све мање робују предрасудама везаним за стигматизацију душевних болесника. Највише проблема имамо са жртвама злостављања, занемаривања и породичног насиља, које због страха или стида одбијају искрену сарадњу. Дом здравља има процедуре предвиђене за такве случајеве тако да и њих не остављамо без помоћи. Такође, бринемо и о пацијентима код којих болест још није узела маха па због све учесталије појаве депресија планирамо да почнемо са тестовима за рано от-

НАШИ ЉУДИ ЗАПОСТАВЉАЈУ МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ: ПРОФ. ДР ГОРАН МИХАЈЛОВИЋ

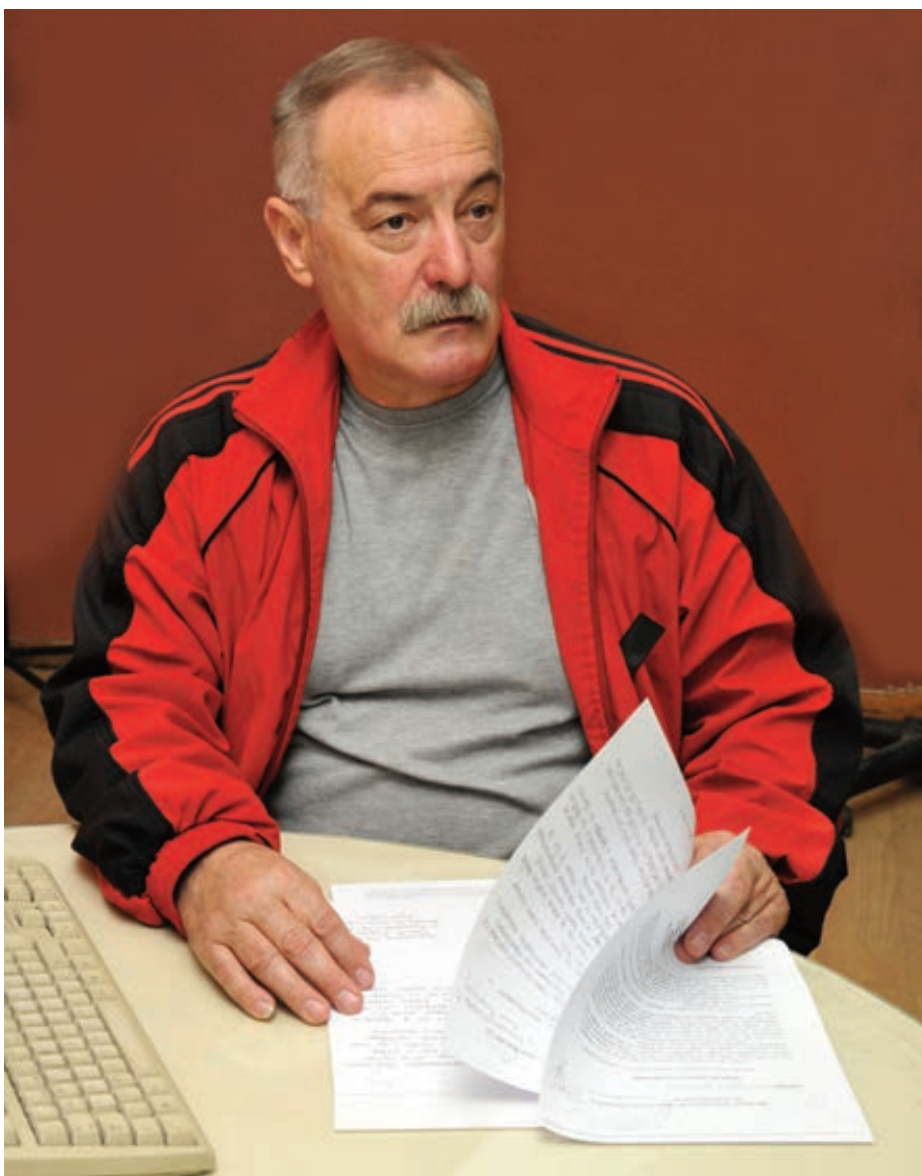
инвалидску комисију, прегледао трочлани тим специјалиста који је пред њим листао медицинску документацију и бележио што је требало, а овај вештак „023“ само је тражио да се прошета по ординцији и заврне мајицу да погледа ожиљке од операције, и то је било све.

- Не знам на основу чега је тај вештак закључио да је ожиљак од операције, а није огреботина или ожиљак од било какве друге повреде. Калико може један лекар који не знам ни шта је по струци, као једини члан комисије, да процени моје неурохируршке и ортопедске налазе, затим сметње на очима, јер сам имао четири инфаркта ока, уграђено ортопедско помагало у руци и све остало из прилога о изјашњавању специјалиста о степеноу инвалидности, пита се Радиша Стикић.

■ Одбијена жалба

Убрзо је уследило решење првостепеног органа да му се не признаје право на инвалидску пензију, јер не постоји потпуни губитак радне способности. Приговор је упутио 8. августа прошле године Дирекцији Фонда ПИО у Београду и захтевао додатни преглед где ће пред вештаком стајати и његова комплетна документација, али захтев му није услишен.

Жалио се и другостепеном органу, који је 25. октобра прошле године одбио као неосновану његову жалбу, јер и по њима нема потпуног губитка радне способности. У образложењу другостепени орган каже да су они сагласни са налазом, мишљењем и оценом вештачења у првостепеном поступку, који је, по њиховом налазу, коректно обављено. Али су они за разлику од свог крагујевачког колеге навели да Радишу Стикића треба ослободити послова који захтевају принудне положаје тела, тежак физички рад, као и рад у неповољним микроклиматским условима и таксативно наводе сваки на-

РАДИША СТИКИЋ СА „ПРЕПИСКОМ“ КОЈУ ЈЕ ВОДИО СА ФОНДОМ ПИО

лаз лекара специјалиста који су узели у разматрање, од интернистичког, преко неуропсихијатријског, ортопедског, офтамолошког...

- Медицинска документација у предмету је довољна за давање оцене и мишљења способности, те преглед осигураника није потребан. Из исте се види да је осигура-

цинску документацију. Објаснио је да је на питање где је лекарска документација добио одговор да је послата поштом, али да није stigла. Жалио се и што је био прину-

ник још 2004. године оперисан од дискус херније, након чега је рехабилитовао. Године 2009. имао је прелом леве надлактице који је збринут ортопедски оперативном, а потом и физикалном процедуром. Повишен крвни притисак и повишен шећер у крви регулише лекари лекаментима. Верификоване су му екстремедуралне цисте у торакалним сегментима кичменог стуба, каже се у образложењу решења другостепене комисије која га није прегледала, него само ценила документацију коју је имала пред собом.

Другостепена комисија му предлаже, уколико је незадовољан њиховим налазом, да покрене управни спор пред Управним судом у Београду, што он није учинио у датом року. Уместо тога, упутио је жалбу директору Републичког Фонда ПИО, сматрајући да је оштећен радом првостепене комисије, јер лекар вештак пред собом није ни имао његову медицинску документацију. Објаснио је да је на питање где је лекарска документација добио одговор да је послата поштом, али да није stigла. Жалио се и што је био прину-

тан само један лекар под шифром „023“, а не комисија од три лекара. Истовремено је и питао да ли вештак по правилнику сме да обрађује пацијента само запажањем које бележи на папиру и тај одговор никада није добио.

После тога, када је стигао негативан одговор и другостепене комисије, Стикић се обратио писаним путем директору Сектора за медицинско вештачење. Било је то 18. фебруара ове године са жалбом на рад обе комисије због неадекватног поступка. Директор тог сектора др Дика Кајевић га је удостојио одговора после три месеца. Али, одговор никако није задовољно главног јунака ове приче, који сматра да се њиме штите служба и чиновници.

Др Кајевић је написао да Стикић, пошто против другостепеног решења није покренуо управни спор, има могућност да поднесе нови захтев за оцену радне способности код надлежне филијале, то јест Филијале Фонда ПИО у Крагујевцу.

- Као Крагујевчанин, осигураник и корисник ПИО желим да дам до знања људима у Крагујевцу и Београду да када обрађују нечији захтев на комисији не може да буде присутан само један лекар који није из те области, а да при том постоје три-четири дијагнозе, каже Стикић.

Он додаје да чак и приликом обраде захтева за бањско лечење буду присутна три члана комисије и истог дана се прави записник у присуству осигураника и на основу лекарске документације која је на столу, а уколико осигураник није у могућности да уђе у ординацију комисија излази напоље и прегледа га у санитету. У његовом случају који је знатно тежи комисија у крагујевачкој Филијали Фонда ПИО није показала такву озбиљност.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOJNAŠNIEG OGLAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskršnica i početak pešačke zone

POZOVITE 302-852 i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

DIMES

agencija za izdavaštvo i marketing
BEOGRAD

САВЕЗ СРПСКИ СОКО

БЕОГРАД

Поштовани,

Задовољство нам је да Вам понудимо сарадњу на издавању књиге – монографије „Повратак краља“. У књизи Б-5 формата (17x24cm), на 200 страна, аутор Јевђа А. Јевђевић даје приказ живота краља Петра другог Карађорђевића.

Предговор је написао престолонаследник Александар Карађорђевић, а поговор академик Матија Бећковић.

Штампана на луксузном папиру, илустрована бројним фотографијама (углавном непознатим) које прате текстуални део, богат мало познатим детаљима из живота последњег краља Југославије и последњег српског краља.

Књига је 1.100 динара у претплати, кад буде изашла из штампе биће 1.500 динара.

Претплатници који желе да им име буде објављено на посебном списку пренумераната који су помогли издање са 2.500 динара – добијају 1 књигу.

Претплатници који желе да поред свог имена помену још неког свог претка или рођака који је био војник или официр у краљевој војсци 5.500 – 2 књиге.

На пример:

Петар Петровић из Београда за успомену на свог деду Петра гардисту Краљеве гарде, или Никола Николић из Краљева за успомену на своје стричеве Павла и Милоша који су погинули за краља и отаџбину 1944 у Босни.

Контакт:

Тел: 061-305-92-06

Е-маил: povratak.kralja@yahoo.com

ПОМОЋ ДЕЦИ ИЗ ФОНДАЦИЈЕ НОВАКА ЂОКОВИЋА

Да се лепо играју и здраво одрастају

У програм намењен побољшању услова за одрастање и образовање малишана у општинама, Кнић, Рашка, Љиг и Краљево Фондација „Новак Ђоковић“ издвојиће 17 милиона динара. У Крагујевцу је ова фондација Образовно-културној заједници Рома „Романипен“ за „Библиотеку играчака“ донирала 12.000 евра

Прошле среде директорка Фондације „Новак Ђоковић“ Јелена Ристић, са сарадницима, посетила је општину Кнић и са представницима локалне самоуправе разговарала о донацији овог фонда намењеном повећању броја деце у предшколским установама, посебно са сеоских подручја. Том приликом председнику општине Борисаву Бусарцу уручено је писмо о намерама.

После обиласка обданишта у Книћу делегација фондације и чланице Книћанске општине посетили су Дом културе у Грузи. Намера локалних власти и директорке Фондације „Новак Ђоковић“ је да се подрумске просторије дома адаптирају и да се у њима отвори такзована „Школица живота“.

Према речима председника општине Борисава Бусарца, простор који треба да се среди има око 80 квадрата. У зависности од расположивих средстава и потреба, он

КНИЋАНСКИ МАЛИШАНИ СА ЈЕЛЕНОМ РИСТИЋ

може да се увећа за још шездесетак метара квадратних.

■ За „Школицу живота“ и играчке

Иначе, Фондација „Новак Ђоковић“, у пројекат „Школице живота“ који деци без могућности да иду у предшколске установе, као и деци ометеној у развоју, треба да пружи шансу да се, друже, уче, играју се уложиће 17 милиона динара. Тај новац намењен је општинама Кнић,

Љиг, Рашка и граду Краљево.

Ми желимо да подржимо општину Кнић и да адаптирамо простор, који локална власт изабере, како би што више деце било укључено у вртиће. Намера нам је да деца у раном узрасту добију простор у коме ће лепо и безбедно да се развијају. Наша жеља је да подржимо овај пројекат, а не да будемо сами у њему. Желимо да ова прича буде самоодржива и да се реализује у много више средина, којима је та помоћ потребна. Желимо да помогнемо свој деци Србије да имају услове да сањају, да се развијају, да се играју и здраво одрастају. Фокусирали смо се на рани развој зато што је то кључни период развијања детета у доброг човека, рекла је Јелена Ристић.

Само дан касније, у четвртак, 11.

ПРОСТОР У ГРУЖАНСКОМ ДОМУ КУЛТУРЕ ГДЕ ЋЕ БИТИ „ШКОЛИЦА ЖИВОТА“

ЗАЈЕДНИЦА РОМА „РОМАНИПЕН“ ДОБИЋЕ И КОМБИ ЗА РАД МОБИЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ ИГРАЧАКА

априла, директорка Фондације „Новак Ђоковић“ са сарадницима посетила је Образовно-културну заједницу Рома „Романипен“ у Крагујевцу и уручила донацију вредну 12.000 евра. Између ове две организације потписан је и уговор о сарадњи и финансирању пројеката на пољу унапређења раног развоја образовања деце из маргинализованих породица.

Уговором, који је потписан са извршним директором „Романипена“ Божидаром Николићем, предвиђена је куповина играчака

ја, а сав приход је намењен лечењу оболеле деце.

Поред хуманитарног рада Коло српских сестара је усмерено и на подизање нивоа културе, па ће једна од већих активности бити и Дани словенске писмености.

У оквиру ове манифестације традиционално се у основним и средњим школама одржава конкурс за најбоље радове, а ове године ће предавачи са ФИЛУМ –а говорити о нашој најлепшој књизи Мирослављевом јеванђељу. Пошто Коло обележава све веће националне и верске празнике, Ускрс и Видовдан ће такође бити уприличени разним активностима, од фарбања јаја до поклона малишанима у вртићу „Дуга“, објашњава председница Љубица Жикић.

На Велику госпојину, 28. августа, када је основано Коло у Београду, предвиђено је предавање о Надежди Петровић, која је била први секретар овог удружења, а 27.

НОВАКОВА ПОРУКА

Да заједно верујемо у њихове снове

Долазим из земље разрушене ратом, места у ком се многа деца не усуђују да сањају велике снове. Ја сам имао ту срећу да сам током целог свог детињства имао подршку породице. Они су веровали у мене и сањали заједно са мном.

Данас сам успео да остварим снове из детињства и постанем најбољи тенисер на свету, освојивши вишеструке гренд слем титуле. Веома ми је важно да управо сада, док сам још увек млад и привлачим пажњу многих око себе, започнем своје филантропско наслеђе. Желим да поделим ову пажњу и усмерим је на рад фондације како бих на тај начин помогао многој деци да остваре своје снове. На мом примеру могу научити да су многе ствари могуће ако човек у то верује, ако се

за побољшање рада „Библиотеке играчака“, као и комбија за рад мобилне библиотеке играчака како би и деци из удаљених сеоских средина била доступна.

Фондација ће такође помоћи и реализацију летњег кампа развојних вештина под називом „Корачајмо заједно“ за децу нижег узрадног доба који ће бити одржан на Гочу.

■ Развој у раном узрасту

Фондација помаже организације које се баве инклузијом, као и раним развојем и образовањем деце. „Романипен“ ради сјајну ствар и увек ће имати нашу подршку. Наш циљ је да не будемо усамљени у побољшању услова образовања деце него да подржавамо све оне чија је мисија иста као и наша, рекла је Јелена Ристић.

Извршни директор Божидар Николић захвалио се на подршци и нагласио да им много значи не само финансијска подршка, већ и скретање пажње на пројекат „Библиотека играчака“.

Приградске средине су најугроженије. Ми деци носимо играчке, обилазимо их и довозимо да се играју у библиотеци. Сада када смо добили средства за комби биће много лакше да дођемо до сваког детета, истакао је Николић.

У Фондацији „Новак Ђоковић“ наглашавају да је предшколско образовање деце узраста од три до пет година у Србији један од најслабијих делова образовног система, супротно важности коју има за њихов даљи развој. Кажу да

КОМЕ ЈЕ СВЕ ФОНДАЦИЈА ПОМОГЛА

Од санитета до талената

Фондација Новака Ђоковића основана је у новембру 2007. Године, а до 29. фебруара 2012. године постојала је под именом „Новак фонд“.

Фондација је подржавала најразличитије пројекте, укључујући финансирање одржавања српских манастира и цркава, дозирање санитарних возила за косовске заједнице захваћене ратом, финансирање путних трошкова младих српских талената при учешћу на међународним такмичењима.

Фондација је пружала финансијску подршку болесној деци у Србији за лечење у иностранству, новчано подржала децу која су изгубила родитеље у рату, општине Лозница и Краљево, страдале током поплава и земљотреса како би обновили инфраструктуру...

ЛУБИЛЕЈ КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА – 110 ГОДИНА РАДА

За почетак хуманитарни бал у Гимназији

Коло српских сестара, најстарија хуманитарно волонтерска организација, ове године обележава 110 година постојања. Удружење је основано далеке 1903. на иницијативу тадашњих интелектуалаца Бранислава Нушића и Ивана Иванића. Поводом јубилеја, Месни одбор Крагујевац је припремио низ културно-просветних активности, које ће се одржати од 20. априла до 27. септембра.

Већ у суботу, у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије биће одржан хуманитарни бал, са почетком у 20 часова. Бал се одржава под покровитељством града Крагујевца и супруге председника Србије, а са благословом епископа шумадијског Јована. У програму учествује Академски фолклорни ансамбл „Светозар Марковић“, који ће изводити староградске игре, као и солисти ФИЛУМ –а Милица Петровић, Дарко Перјић и Стеван Каранац. Модни студио „Бо-

жовић“ припремио је изложбу костима и униформа из 19. века, а гости ће моћи да уживају и у

извођењу романти, шансона, староградских и изворних песама. На крају програма одржаће се лутри-

БОГАТ ПРОГРАМ ОБЕЛЕЖАВАЊА ГОДИШЊИЦЕ У КРАГУЈЕВАЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

„ШКОЛА МИРА” У МОСКВИ

Гости Пушкиновог пролећа

туди и ако има подршку своје породице.

У мом срцу су сва угрожена деца која пате што због недостатка адекватне исхране, образовања, болести или губитка родитеља. Многе од њих свакодневно виђам и у мојој земљи, Србији, стога сам решио да се фокусирам на помогање деци у мојој домовини. Кроз образовање многа деца могу постати део нашег колективног напора да се смањи сиромаштво и друштвена искљученост.

Именован сам за амбасадора добре воље од стране УНИЦЕФ-а у Србији како бих помогао при подизању свести о ниској стопи уписа деце у оквиру предшколског образовања. Моја земља спада међу земље са најнижим учешћем у предшколским програмима. Моја фондација је такође прихватила ову иницијативу и заједно са УНИЦЕФ-ом и осталим непрофитним организацијама ће радити да помогне образовном систему у Србији како би на тај начин пружили деци шансу за бољи живот.

Хајде да заједно верујемо у њихове снове!

деца тада почињу да остварују своје снове у најранијем узрасту кроз игру и учење у организованим предшколским активностима, као и да предшколско образовање даје детету шансу да се суочи са сваким изазовом и буде победник у било којој области.

На сајту ове фондације, између осталог, пише и да Ђоковићи планирају да у сарадњи са локалним заједницама и властима отворе и реновирају многе вртиће и установе у којима би деца могла да се играју заједно и уче кроз пажљиво изражене програме од стране добро обучених професионалаца.

- Заједно, можемо да помогнемо деци у Србији да остваре своје снове и потенцијал, написао је тренутно најбољи светски тенисер.

Ђоковићи су одговорили и на питање зашто помажу развоју деце у раном узрасту.

- Деца која заостају у раним годинама увек ће заостајати. Зато радимо на томе да обезбедимо једнаке могућности за успех свој деци кроз програме предшколског образовања. образовање може да им обезбеди већу шансу да се изборе са изазовима у животу, због чега планирамо да створимо амбијент у којем ће деца из угрожених заједница имати могућност да се прикључе креативној игри кроз коју развијају вредности и вештине које ће им помоћи да развију пун потенцијал, гласи одговор Фондације „Новак Ђоковић”.

Милушин ЂЕВИЋ

Крагујевачки средњошколци представили се се наредне године на престижној смотри школских позоришних трупa „Пушкиново пролеће” која се сваке године у априлу одржава у Москви. Ово је резултат споразума о сарадњи који је недавно потписао овдашњи Центар за младе „Школа мира” са московском школом „Александар Сергејевич Пушкин”, која овај фестивал организује.

Наиме, трочлана делегација „Школе мира”, предвођена њеним оснивачем Петром Стефановићем, била је пре десетак дана гост московске школе и њеног фестивала.

- Са образовним и културним институцијама у Русији сарађујемо годинама, па смо се и овом позиву радо одазвали. Жеља нам је да успоставимо дугорочну сарадњу и повежемо овадашње са московским школама. Њихов систем образовања је попут нашег некадашњег. Основна школа траје од првог до четвртог разреда, а средња од петог до дванаестог. Зато се поред мене, као представника једне средње школе, у делегацији нашао и директор

ПЕТАР СТЕФАНОВИЋ, ЗОРАН РАНИТОВИЋ И ЗОРИЦА МИХАЛЛОВИЋ РАНИТОВИЋ СА УЧЕСНИЦИМА ФЕСТИВАЛА У МОСКВИ

школе „21. октобар” Зоран Ранитовић, каже Петар Стефановић.

„Пушкиново пролеће” је међународни фестивал школских позоришта на коме учествују

ученичке драмске трупе из читаве Русије, али и Белорусије и Украјине, на коме се углавном играју текстови инспирисани делом великог руског песника и прозаисте.

Сарадња Политехничке и школе „21.октобар” са руском школом већ је утаначена, али то није једини резултат шестодневне посете. Наиме, Крагујевац је у Москви имао још једног представника, драмског писца за децу, наставницу Основне школе „Мирко Јовановић” Зорицу Михајловић Ранитовић.

-Она је представила своју збирку драмских текстова за децу „На крилима маште”. Промоција је била изузетно посећена, а из ње се изродило још један договор о сарадњи, па можемо да очекујемо и заједничку књигу намењену деци коју ће писати крагујевачка наставница и руска списатељица Светлана Савицаја, прича Стефановић, напомињући да је жеља „Школе мира” да развија сарадњу на свим пољима.

По његовим речима, споразум са московском школом је само први корак, а „Школа мира” упућује отворен позив свим крагујевачким основним и средњим школама, као и институцијама културе и креативним појединцима, да им се јаве са својим идејама.

М. О.

УСПЕХ ШКОЛЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ”

Бронза за младе информатичаре

Млади информатичари из Основне школе „Светозар Марковић” настављају да нижу успехе, сада на регионалном такмичењу „Тесла инфо куп”, на коме је учествовало стотину седмака и осмака из 14 места централне Србије, где су освојили треће место. Поред тога, два тима крагујевачке школе успела су да се изборе за пласман у финале ове престижне смотре.

Своју школу и град 19. маја у Нишу на представљаће осмаци Светозар Савић и Василије Стефановић и два ученика седмог разреда, Душан Миловановић и Немања Николић.

На путу до финала они су прошли најпре селекцију у оквиру своје школе, а затим су прошле суботе у Првој техничкој школи одмерили снаге са екипма из Крушевца, Краљева, Доњег Милановца, Ивањице, Крагујевца, Седлара, Винче, Варварина, Косјерића, Конарева, Годачице, Жиче, Рашке и Врњачке Бање.

„Тесла инфо куп” окупља најбоље информатичаре међу ученицима седмог и осмог разреда. Ове године одржава се трећи пут и уврштен је у календар такмичења Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Такмичење је замишљено мало другачије од класичних школских смотри. Ученици се деле у двочлане тимове, при чему један члан тима учествује у даљинском инфо тесту, а други у СМС квизу.

-Даљински инфо тест представља непосредно тестирање ученика по принципу један ученик – један рачунар. Такмичар има 45 минута да да одговоре на свој сет питања која се генеришу из базе која садржи неколико стотина питања.

СМС квиз, са друге стране, представља класично квиз такмичење са јавним питањима и одговорима. Питања се објављују на једном од видео бимова и такмичари помоћу својих мобилних телефона шаљу своје одговоре

СВЕТОЗАР САВИЋ, ВАСИЛИЈЕ СТЕФАНОВИЋ, ДУШАН МИЛОВАНОВИЋ И НЕМАЊА НИКОЛИЋ (У ПРВОМ РЕДУ) СА ОСТАЛИМ ТАКМИЧАРИМА ИЗ ШКОЛЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ”

путем СМС порука. На жалост, имали смо пех да техника закаже, што је мало пореметило ток такмичења, али смо задовољни пласманом, пошто наши ђаци први пут учествују на овом такмичењу, каже Марија Андоновић, професорка информатике у школи „Светозар Марковић”.

Циљ ове манифестације је окупљање најбољих младих информатичара и популаризација модерних информатичких и комуникационих технологија, као и представљање могућности и капацитета средњих стручних школа старијим основцима ради повећања њиховог интересовања за области комуникационо информатичких технологија.

Домаћини из Прве техничке школе потрудили су се не само да презентују основцима своју образовну установу, већ су им уприличили и посету изложби „Теслин чудесни свет” у Народном музеју.

М. О.

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА У КРАГУЈЕВЦУ ПРОГЛАШЕНО ЗА НАЈЛАЧЕ НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

чиниле гимназијалке, а које су активно учествовале у културно-уметничком програму, додаје Жикићева.

В. ГЛИШИЋ

КУЋА ЛАМИНАТА

Крагујевац

Краљице Марије 3/A
064 24 987 61

Krono Original Laminatparkett
Made in Germany

KAINDL FLOORING

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 251 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламације 307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број за пријаву крађе струје 0800/360-330

МАРКЕТИНГ

333 111
333 116

marketing@kragujevacke.rs

ЈОВАН СИМОВИЋ, ВАЈАР МЕТАЛНИХ СКУЛПТУРА И ИНСТАЛАЦИЈА

Страст за обликовање асоцијативних

Деценијама је посвећен обликовању скулпторских фигура које имају јаку симболичку и асоцијативну поруку, о чему сведоче и називи његових радова и скулпторских циклуса - „Пар”, „Гнездо”, „Породица”, „Цветање”, „Плодови – Клијање...”, „Симбол”... При стварању тог свог, металног, аутентичног скулпторског света Симовић је увек имао пуну подршку својих послодаваца у „Ковачници”, где проналази и инспирацију и материјале за свој рад

Пише Зоран Мишић

Истина је да је уметност свуда око нас – само је треба опазити. Најбољи пример који потврђује ову тезу је наш суграђанин вајар Јован Симовић. Он је већ деценијама веома успешно, пасионирано, како и доликује правом ствараоцу, посвећен својој највећој љубави и страсти – изради скулптура и фигура од метала које, како им сама имена казују („Породица”, „Симбол”, „Гнездо”, „Сенка”, „Пркос и отпор”...) у себи садрже јаку уметничку поруку, симболику и мноштво асоцијација.

лементе необичних и несвакидашњих облика од металног отпада, жице, калемова, шпона... А где је идеја – ту је одмах и реализација у којој му несебично помажу колеге металци, било да су стругари, вариоци, ковачи... И дело је већ ту.

Идеја се сама рађа, непосредно, када видим одбачене металне комаде, венце гвожђа, уpletене жице, покупљен шпон... Она као инспирација настаје у неколико тренутака, као код песника који пише песме и стихови му се ређају сами од себе или код композитора који ниже ноте, каже скромно Симовић, не заборавивши да истакне како су сва досадашња руководства „Ковачнице” имала велико разумевање за његов рад и стваралаштво и увек му излазила у сусрет за све што му је било потребно.

И, заиста, као код неког „песника метала и гвожђа” његове скулптуре и фигурине настају у ватрама и гигантским чекићима производних хала ове фабрике. Амбијент на месту настанка његове уметности подсећа на онај из ковачница у „Господару прстенова”: ватра, пресе, бука, дим и мрак... из којег се рађају не зли Урук-хаји, већ префињена уметничка дела, пуна асоцијација и симболике. Сам уметник води нас на лице места где му варилац Радован Влајковић колегијално помаже при раду на новој апстрактној скулптури са радним називом „Композиција”.

Увек ненаметљив, истиче: - Са металом радим на послу, јер код куће немам услове за овакву врсту вајања. Али, све је то на трен, „у ходу”, и без ометања колега. Идеја је ту, метални

ВАЈАР ЈОВАН ЈОЦА СИМОВИЋ СА СВОЈИМ ДЕЛОМ „РЕНЕСАНСА КОВАЧНИЦЕ” НА УЛАСКУ У ФАБРИКУ

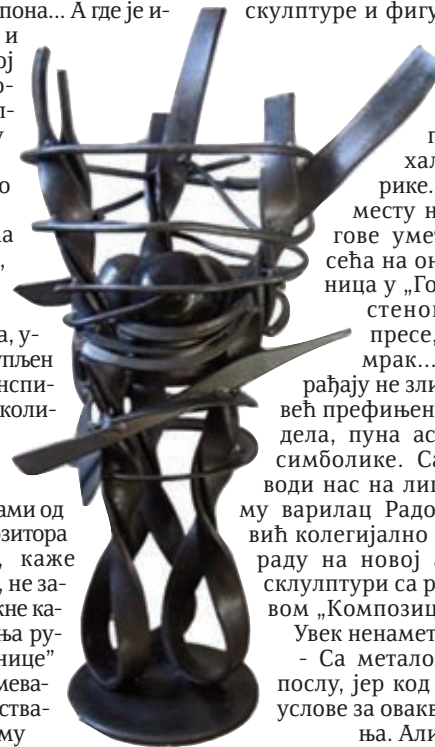

НА ОТПАДУ ПРОНАЛАЗИ ИНСПИРАЦИЈУ И МАТЕРИЈАЛ ЗА СВОЈЕ ВАЈАРСКЕ РАДОВЕ

Ако сте било којим поводом, макар и једном, боравили тамо где он ради – у „Ковачници”, нисте могли а да не угледате његову импресивну скулптуру „Ренесанса Ковачнице”, постављену на уласку у саму фабрику, којом се Симовић одужио својој матичној фирми.

■ „Песник” ватре, гвожђа и метала

По његовим речима, „Ковачница” је то и „заслужила” јер предузеће у коме ради игра веома значајну улогу у његовом уметничком стваралаштву. Баш ту, на лицу места, на послу, Симовићу се рађају идеје за скулптуре, фигуре и инсталације. У „Ковачници”, на отпаду фирме, проналази материјале и е-

СИМОВИЋЕВА СКУЛПТУРА „ГНЕЗДО” – НАГРАДА ЛУК-А ЗА 2011. ГОДИНУ

ЛИЧНОСТ ПОДЕЉЕНА ИЗМЕЂУ ЉУБАВИ И ПРОФЕСИЈЕ

Оплемењивање света

„... Стилизовани облици са куглом или лоптом, као готово незаобилазним елементима, најчешће у форми пуне пластике, полупт својих затворених, учаурених маса, дубоко у себи су скрили емоцију аутора. Некада ће се опет отворити видици. Простор ће равноправно са тананом металном конструкцијом, која тежи да га подреди својим потребама, учествовати у грађењу уметничке визуре, јер се скулптура типа Симовићеве и не може посматрати независно од окружења. Док поглед кружи, схватићемо сасвим јасно жељу аутора, да би овако остварена, она уједно могла бити и предлог за просторну и скулпторску форму већих димензија. Одвајкад су уметници тежили да својим делима оплемене свет. Навику да ствари посматрају другачијим очима, Симовићева личност подељена је између љубави и професије – уметности и технике, није једноставно могла да изрази другачије. Иако не у првом плану, осећај за практично се повлачи у личној и креативној физиономији аутора. Визуелно, разлике нема. У сваком од ових комада можете пронаћи сопствену симболику”, написала је у својој рецензији у каталогу поводом Симовићеве самосталне изложбе скулптура у Галерији Народне библиотеке „Вук Караџић” у Крагујевцу историчарка уметности и новинар Маја Станковић.

ЛИЧНОСТ ПОДЕЉЕНА ИЗМЕЂУ ЉУБАВИ И ПРОФЕСИЈЕ – СИМОВИЋЕВЕ СКУЛПТУРЕ У КАНЦЕЛАРИЈИ „КОВАЧНИЦЕ”

СТАЛНА ПОСТАВКА СИМОВИЋЕВИХ ФИГУРА У УПРАВНОЈ ЗГРАДИ ФАБРИКЕ

„МАСКА”

„СИМБОЛ”

„ЦВЕТ”

„СЕНКА”

ПРВА КЊИГА ПОЕЗИЈЕ МЛАДЕ КРАГУЈЕВЧАНКЕ СОФИЈЕ ИВАНОВИЋ

ПРОМОЦИЈА НЛП ЛИТЕРАТУРЕ

Моћ љубави

Деки сам обећала да ћу објавити песме и мада он то није дочекао, испунила сам обећање и сада сам најпоноснија на себе, каже шеснаестогодишња ауторка

Крагујевчанка Софија Ивановић има тек шеснаест година, а већ је објавила прву књигу љубавне поезије. Писање је заволела поред деке који је и сам био песник и често јој је читао и поезију и прозу. Током једне такве вечери, слушајући дедино читање, добила је инспирацију и написала прву песму. Она је имала само два реда, али тако је све почело.

Софија је тада била седмогодишњакиња и тек што се уписала у први разред. Од тада њена љубав према књижевности је постајала све већа и сада већ има озбиљну збирку песама. Како је Софија расла и њене песме су постајале озбиљније, па су шаљиве дечије замениле љубавне.

Инспирацију, каже, налази у свему, у заљубљености, лепоти, природи и небу. Од тога како се осећа зависи и каква ће песма бити, јер их она пише душом. Више воли да пише тужне песме, јер тугу боље преноси на папир. Иако је превише млада за велике љубавне јаде, најлепша поезија настаје када је несрећно заљубљена.

Софијин првенац је изашао 27. марта и штампан је у три стотине примерака. У књизи је преко педесет песама које је писала током о-

УВЕК ПОСТОЈИ ТРАЧАК НАДЕ ЗА БОЉЕ: СОФИЈА ИВАНОВИЋ

сновне и неколико у средњој школи. Оне су најдуже и најозбиљније. Има и љубавних и хумористичких, тужних и оптимистичких, али у свакој постоји трачак наде за боље сутра. Омиљене су јој „Недостаје ми“, коју је посветила свом деки, ко-

ји је преминуо и није сачекао да се збирка одштапа и „Моћ љубави“, по којој је књига и добила име.

Деки сам обећала да ћу објавити песме и мада он то није дочекао испунила сам обећање и због тога сам пресрећна. Испунила се и моја и његова највећа жеља и сада сам најпоноснија на себе. Још увек нисам свесна тога, иако имам књигу у рукама, чини ми се да је све само сан. Данас је тако тешко бити другачији и посебан и то ми је највећи успех, објашњава млада Крагујевчанка.

Прва промоција књиге била је јуче у Економској школи, где су њени другови и професори могли да чују Софијине стихове. Уз пратњу лагане музике и слика на видео биму, она је са другарицама прочитала делове својих песама, док је слична промоција заказана за 25. април у Дечијем позоришту.

Омиљен хоби јој је читање књига и планира да по завршетку Економске школе упише српски језик и књижевност. Члан је радионице Дечијег позоришта и већ је добијала награде за своје песме. Најдража јој је за допринос песничтву коју је добила још у основној школи. Песме су јој излазиле и у збиркама „Сто младих талената шумадијског округа“ и „Мајко, теби на дар“ у издању „Српске куће“ из Пожаревца. Пошто планира да јој ово буде животни позив, Софија вредно ради на новој књизи поезије, а паралелно пише и роман.

В. ГЛИШИЋ

АУТОРКА ПРВЕ КЊИГЕ НА РОМСКОМ ЈЕЗИКУ У ШУМАДИЈИ

Поносна мајка добрих ђака

Наша суграђанка је прву песму написала заједно са сином прваком, а потом наставила да кроз стихове прати одрастање своје деце

Емина Рецић, педагошки асистент ромске популације, одрастање своје деце овековечила је збирком песама „Идемо прашњавим друмом“, првом књигом ромске књижевности у Шумадији. Песме је писала на српском језику, али је у књизи објавила и превод на ромски и ликовно је опремила.

Рођена је у крагујевачком насељу Лицика од оца Рече, возача, и мајке Милеве, домаћице, и врло брзо сели се на Бубањ, јер отац као добар радник добија стан. Емина је завршила Вишу техничку школу, а пре удаје уз ручне радове волела је да осликава графите и мурале у образовно културном Удружењу Рома, „Романипеа“, где је постала тренер за неговање ромске културе и традиције.

Удала се 1997. године и мајка је двоје деце, Предрага и Милоша. Запослена је у Основној школи „Трећи крагујевачки батаљон“, где ради као педагошки асистент ромске популације. Прву песму „Први снег“ написала је спонтано, заједно са сином Предрагом, тада прваком - при његовом повратку из школе.

Пожелела сам да занимљиве ствари из одрастања своје деце ставим на папир и спасим од заборавља. Мој Пеђа ми је описао утиске из Соко бање и ја сам његовим речником описала емоције и прву љубав, каже Емина, истичући да је поносна што је мајка добрих ђака.

Књигу је објавила двојезично због богате ромске културе, о којој је мало писане речи.

Знала сам ромски језик, али нисам знала граматику, па сам желела да ми неки стручњак исправи песме. Избор је пао на Рајка Ђурића и његову граматику, а то ми је проширило видике о култури Рома. Деца су ми већ одрасла и мислим да треба још да се надградим у струци, открива планове Емина.

Изузетност ове поезије чини непосредност доживљеног, мекоћа речи, мајчинска благост, непрестана брига над децом читавог цвета, која лбди изнад песничког облака, истиче професор Зорица Шорак, рецензент прве књиге на ромском језику у Шумадији.

М. ИГЊАТОВИЋ

СТИХОВЕ ПИСАЛА НА СРПСКОМ, ПА ПРЕВЕЛА НА РОМСКИ: ЕМИНА РЕЦИЋ

У сваком успеху мирођија

Како да сопственим мислима промените свој живот? Лако, помоћу књиге „У сваком успеху мирођија“ ауторке Славице Сквер, експерта Науке Личног Просперитета

Да ли верујете у снагу сопствених мисли? Да ли мислите да, ако променимо сопствене мисли, можете променити свој живот? Окрените нови лист на путу вашег просперитета у свим областима живота!

А да би у свему томе успели можда ће вам помоћи књига осведоченог експерта из НЛП (Наука Личног Просперитета) области Славице Сквер „У сваком успеху мирођија“ (издавач „Моно и Мањана“) која ће бити промовисана у понедељак, 22. априла у Бизнис иновационом центру (БИЦ) на Тргу тополиваца број четири.

Славица Сквер је први НЛП тренер на овим просторима, која је ову, тренутно водећу светску методологију за промену и лични развој донела у Србију и то из Немачке, где ју је изучавала код водећих стручњака за ову област као што су њен зачетник Џон Гриднер или Роберт Дилтс са америчког НЛП Универзитета.

Своје прве НЛП тренинге на српском језику Славица Сквер је одржала 2004. године у Горњем Милановцу (руководиоцима „Металца“), а две године касније је у Београду основала НЛП Институт. Своје богато искуство преточила је у књигу „У сваком успеху мирођија“ учинивши ову методологију самопромене доступном за свакога.

Ауторку ових редова карактерише оптимизам, одлучност и енергија којом покреће све(т) око себе, а њен стил подучавања, где користи примере из праксе, метафоре, питања и интензивна добра стања полазника представља, по речима њених ученика, префињено искуство које се прелива на све области вашег живота.

Поводом промоције своје књиге Славица Сквер одржаће у БИЦ-у инспиративно предавање под називом „Како да креирате свој успех“ о основним принципима успеха које је применила у свом животу и које већ годинама успешно преноси својим клијентима.

Почетак предавања и промоције књиге „У сваком успеху мирођија“ је у 18 сати 30 минута. „Славица Сквер“

ЕРСТЕ БАНКА И БЦИФ

Конкурс за донације „Центрифуге“

Већ седму годину заредом Ерсте Банка и Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ) расписују конкурс „Центрифуга“ за доделу донација у области културе. Циљ програма је децентрализација културних и креативних садржаја и активирање младих. За донације у износу од 400.000 динара, које обезбеђује Ерсте банка, могу да се пријаве омладинске организације и непрофитне групе младих из 40 места у Србији у којима послује ова банка. Конкурс је отворен до 25. маја.

Од ове године непрофитне организације и неформалне групе које су заинтересоване за питања просторног уређења локалних заједница, употребу јавног простора и умрежавање са групама из других градова могу да се пријаве и за програм донација „Центрифуга“.

Све информације и пријавни формулар налазе се на порталу www.superste.net и на сајту www.bcif.org.

Ерсте банка до сада је подржала 42 пројекта из 25 градова Србије, уложивши у њих више од 200.000 евра.

САТИРА

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

У аутобусу број 37

Догодило се то у аутобусу на линији 37. Упутио сам се на Београдски сајам, када су на Тргу Републике у возило ушли контролори да провере карте путника.

На троја врата ушло је по двоје контролора, тако да су шансе да се неко без карте извуче биле сведене на минимум.

Баш тако. Један господин који је стајао поред мојег седишта није имао карту. Брзо су га окружили сви контролори, захтевајући да покаже личну карту и да на лицу места плати казну.

Он се одупирао. Није хтео да извади документ, а тек му плаћање новчане казне није падало на памет.

- Господине, обавезни сте да имате карте у возилима градског превоза - говорио је најкрупнији контролор.

- Ви сте обавезни да обезбедите нормалан превоз, а не да чекам на аутобус пола сата. Ви сте задужени да аутобуси буду исправни и чисти, а не да шаљете на улице старудије, кршеве, олдтајмере и расходоване школопиције.

- О чему ви причате, кад немате карту што је једино сада важно?! - други контролор је повисио глас.

У целу ту полемику се укључио један господин са седишта до мојег, који је почео да критикује путника без карте:

- Како вас није срамота да се возите без карте и да се при томе још и свађате?! Како ће да буду бољи аутобуси, ако се не купују карте?! Људи само раде своје посао, а вама је тешко да издвојите сто динара за

карту, а не питате одакле паре за аутобусе, за гориво, резервне делове, плате за возаче, прање возила...?

На час је тај мој сапутник постао главни. Сви су ућутали, и путник без карте и контролори и остали путници. Гледали су га са знатижељом. Контролорима беше драго што се нашао неко у аутобусу да стане на њихову страну, пошто је у сличним ситуацијама увек обрнуто.

Контролори су излазећи из возила и изводећи „слепог путника“, потапшали по рамену, у знак захвалности, господина који је стао на њихову страну.

- Ћути, добро је - обратио ми се он са олакшањем. - А ја, буразеру, такође, немам карту. Кад ми загусти, ја воду усмерим на другу воденицу.

„Да се не вози аутобусом, рекао бих да је политичар“, помислио сам и окренуо главу.

Александар ЧОТРИЋ

ПРЕФЕРАНС

Резултати градске лиге

	презиме и име и надимак	Укупно	
		Бод	Супе
1	Раденковић Ненад Буђони	46,5	5068
2	Цветковић Небојша Цвеле	42	3832
3	Данас Иван Грк	39	3040
4	Станић Радован Рака	38,5	2508
5	Туцаковић Бранко Туца	38	1828
6	Ђорђевић Раде Ђерка	36	1876
7	Милојевић Ненад Неца	35,5	-768
8	Јовановић Драган Дуца	35	454
9	Ђорђевић Саша	34,5	1768
10	Мартинковић Милорад Мића	34	-134
11	Николић Небојша Ушке	34	-1152
12	Марковић Мирко Професор	33,5	1570
13	Богдановић Мирослав Крапа	33,5	1310
14	Живковић Стефан	31,5	-112
15	Вујисић Данило Дача	31	-114
16	Ђорђевић Зоран	30,5	725
17	Николић Драган Муша	30,5	-1428
18	Весовић Миодраг Веса	29,5	-1646
19	Симић Милисав Миша	28	1106
20	Николић Србислав Срба	27,5	-916
21	Петровић Милован - Мика	27	-390
22	Андрић Дејан	27	-1618
23	Везмар Предраг	26	-342
24	Васиљевић Зоран Гуки	26	-1948
25	Миленковић Жикица	24,5	-1476
26	Кумбуровић Јован Баћа	24,5	-2066
27	Ивановић Горан Чича	23	-3052
28	Лазаревић Славољуб Лаза	21	-544
29	Гајић Марко	21	-2060
30	Алексић Миленко Мика	16,5	-2150

Код нас је омогућено већини да буду незадовољни. Нема много демократија које се могу тиме похвалити!

У досадашњем развоју остварени су фантастични резултати, што нас обавезује да и даље негујемо надреализам у раду!

Милан ТОДОРОВ

крагујевачке

Телефони
333-111
333-116

МАРКЕТИНГ

Разнода

ОДВАЛЕ

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ, гувернер Народне банке Србије:
- Имам троје деце и веома ми је важна њихова будућност. Што би рекао Жељко Јоксимовић, „кад ти јуче изгледа близу, сутра увек далеко ти је”.

ЗОРАН КРАСИЋ, функционер Српске радикалне странке:
- Никада у историји Србије нико није успео да за зеленим столом надмудри Енглезе, Французе и Американце јер су они већи преваранти од било кога у Србији.

НЕНАД ЧАНАК, политичар:
- Србија треба да одлучи да ли је спремна да ратификује стање ствари или ће наставити да се понаша као тежак инвалид који је у несрећи изгубио ноге, али је и даље киван што му се ципеле не слажу с бојом кравате.

НЕМАЊА ВИДИЋ, фудбалер, на питање да ли своја два сина сматра Србима или Енглезима:
- Морао бих њих да питам, а што се мене тиче - они су Срби.

ТАТЈАНА БАБИЋ, директорка Агенције за борбу против корупције:
- Дошли смо до тога да у Србији не можеш да даш мито ако немаш везу.

НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица:
- Годинама размишљам о томе да се усвајањем детета други пут остварим као мајка.

АЛЕКСАНДРА ЈЕФТАНОВИЋ, водитељка:
- Моја мајка тврди да сам се први пут заљубила чим сам проходила и то у сина њене другарице који је годину дана старији од мене.

МАЈА НИКОЛИЋ, водитељка јутарњег програма на РТС-у:
- Недавно сам после три буђења у четири ујутру у једној недељи осетила потребу за променом. Професионално ме овај посао испуњава, али га физички тешко издржавам.

ЗУМ
Милош Игњатовић

Нови „дански краљевски” јесте спор, али делује

Пролеће измамило и младе и старе

Кајсије су прве процветале

Овако га Београђанин притера уза зид

Полиција може где јој се прохте

JAVNO STAMBENO PREDUZETJE
«KRAGUJEVAČA»

ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Владимира Роловића бр.13, површина 73,00 м²

Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП «Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред. Станови који се оглашавају користе закупци и биће усељиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ОБАВЕШТЕЊЕ ЧИТАОЦИМА

„Крагујевачке“ новине неће излазити 2. маја због државног празника.

Огласе и читуље за двоброј од 25. априла можете предати до уторка, 23. априла 2013. године, до 15 сати.

Маркетинг
„Крагујевачких“

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узраси. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (мај, јун). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

ОТКУПЉУЈЕМ, узимам старе ствари. pzo-ran@yahoo.com

Прошла је тужна година откад са нама није наш вољени

Драгић Лазич

Помен ћемо одржати у недељу, 21. априла 2013. године, у 11 сати, на Варошком гробљу у Крагујевцу.

Његови најмилији: Жана, Игор, Иван, Мила, Драган, Зорица и Марко

Душанка Стефановић рођена Златић

Дана 20. априла, у 10,30 сати, одржаће се годишњи помен на Палилулском гробљу. Иако није међу нама, заувек ће остати у нашим срцима.

Ожалошћени: Љупче, Раде и Неша са породицама

СЕЋАЊЕ

Лукић Жељка

19. 4. 2003 – 19. 4. 2013.

Твоја племенитост, доброта и радост животу нас је оплемењивала.

Анђеле наш, почивај у миру.

Бранислав, Дејан и Зоран

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „Телеком Србија“ а.д., ул. Таковска 2, Београд, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније „КГ Шумарице - КГВ10 КГЛ10“, чија се реализација планира на кп.бр. 588/4 КО Крагујевац 3, ул. Горњомилановачка 43, насеље Шумарице, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 18.04.2013. до 29.04.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "КГ Шумарице - КГВ10 КГЛ10", урађена од стране овлашћеног правног лица – Електротехнички факултет, Универзитет у Београду (Катедра за телекомуникације), Булевар краља Александра 73, 11120 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу. Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Дана 21. априла 2013. године навршава се десет година од смрти нашег драгог

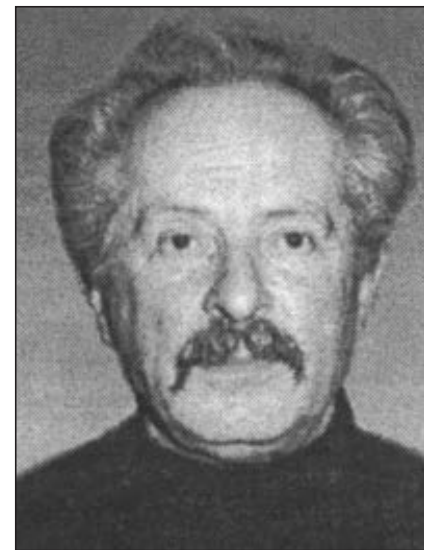
Милић Владимира Глобуса

Увек са нама.

Ђерка Александра,
син Душан
и супруга Биљана

22. априла навршава се пет година од смрти нашег тренера

Драгутина Гуте Николића

22. 4. 2008 – 22. 4. 2013.

Био си наш најбољи учитељ у витешком спорту – бициклизму. Хвала ти за све што си учинио за нас док смо сазревали у добре спортисте и честите људе.

Гуте, увек ћеш бити у нашим сећањима.

Твоји бициклисти:

Газдић, Глиша, Ђока, Баћа, Моча, Рајко, Јањић, Бели, Варија, Мирослав, Лајзер, Стева, Живорад, Жикица, Миле Сељак, Нуне, Васа, Алекса, Вељковићи Зоран и Горан, Браца, Муња, Бабајићи Реуф и Ненад, Жика, Марић, Стаки, Поп, Бане, Петко...

Истиче пета година неверице да са нама више није наша мила девојчица

Милица Деспотовић

20. 4. 2008 – 20. 4. 2013.

Волимо те и за тобом тугујемо.

Твоји: мама Дана и тата Новак

21. априла 2013. године навршава се седам година од смрти наше драге

Снежане Јевремовић

Све више боли твоја прекинута младост. Нека наша љубав и будуће сећање на тебе буду молитва Богу за твој вечни мир.

Мајка Дрина и сестра Гоца са породицом

Дана 21. априла 2013. године навршава се годину дана туге и бола од када није са нама наш вољени

Мирољуб Миша Васиљевић

1956 – 2012.

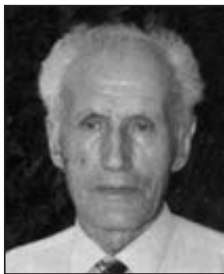
С љубављу коју смрт не прекида и тугом коју време не лечи.

Твоји: мајка Рушка, брат Зоран, братанци Стефан и Борис и снаја Ана

Прошле су четири године од смрти наше баке и две године како није са нама, нашег деке

Мила Кочовић

Миливоје Кочовић

Иако време пролази, наша бол остаје. Увек ћете нам недостајати.

Ваше унуке Милица и Даница, са сином Милорадом и снајом Љиљом

СЕЋАЊЕ

Радојевић Живомир Жикица

15. 9. 1936 – 5. 11. 2012.

У суботу, 20. априла 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, обележићемо полугодишњи помен.

Породица Радојевић

У суботу, 20. априла, у 11 сати, на Бозман гробљу даваћемо годишњи помен нашем драгом

Мирољубу Миши Васиљевићу

Сећање на њега остаће вечно.

Твоји: Јулија, Душан и Лазар

Дана 16. априла 2013. године преминула је наша бака

Селена Мацаревић

Заувек ће чувати од незаборава Тебе и наше Лужнице.

Твоји: Маца, Пеђа, Ивана, Андра и Тодор

Дана 20. априла 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу даваћемо годишњи помен нашем драгом

Велимиру Костићу

Породица Костић

Дана 23. априла 2013. године навршавају се тужне четири године од смрти нашег

Зорана Глишовића

1956 – 2009.

Траг иза тебе је неизбрисив, памтимо твоје велико срце и племитост. С љубављу и поштовањем чувамо те у души...

Помен ће се одржати тог дана, у 12 сати, на гробљу Бозман.

Твоја породица

Мијатовић Љубинка

1943 – 2013.

Дана 20. априла 2013. године, у 11,30 сати, одржаћемо четрдесетодневни помен на гробљу у Малим Пчелицама.

Син Саша и ћерка Снежана са породицом

Шест тужних месеци без

Младеновић Живадинке Ћине

обележићемо 21. априла 2013. године, у 11,30 сати, на Бозман гробљу.

Породица

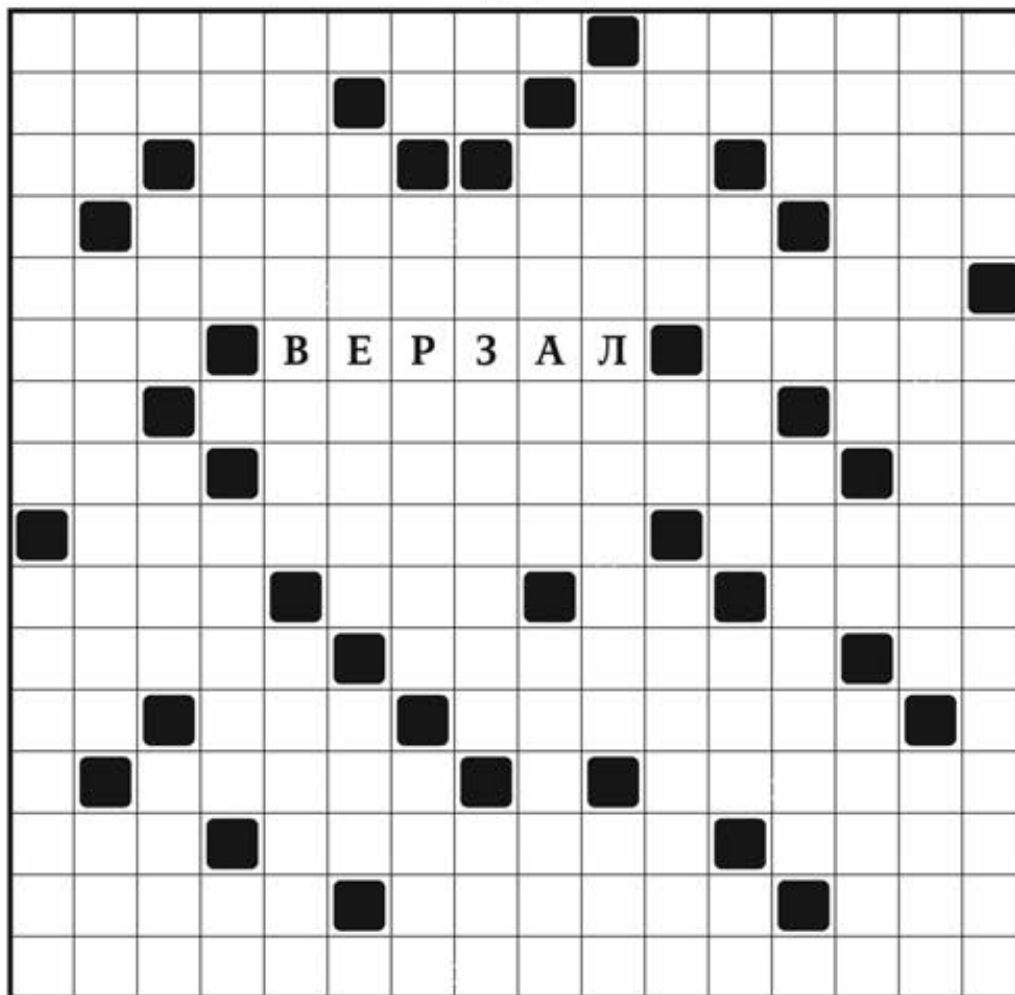
СКАНДИНАВКА

176	НЕЈАКО МАЛО	МЕСТО КОД ШИДА (ВИДИ СЛИКУ)	УЛТРА-ВИОЛЕТНИ (СКР.)	ЛЕВРЕЈИ	ПАПИН ПРИХОД	СТАРА МЕРА ЗА ЗЕМЉИШТЕ	КАРАТ	ЛЕГУРА ЖИВЕ И ДРУГИХ МЕТАЛА
СКИЈА-ШИЦА								
УЛОВ							МЕТАР НАРКОТИК	
АРАНЂЕ-ЛОВАЦ			ФРАНЦУСКА ДИНАСТИЈА ВИОЛИНИ-СТА ТРИПО					
РЕКА КОЈА ПРОТИЧЕ КРОЗ МЕСТО СА СЛИКЕ						ПЛУРАЛ НАЧИН СТАРТА АТЛЕТСКИХ ТРКА		
ГРАД У ЈЕРМЕНИЈИ						ВОЈНО-ИСТОРИЈ. ГЛАСНИК ОРИЕНТАЛ-НО ПИЊЕ		
	ПУШТАЊЕ УНУТРА КОНСТРУКТОР САКСОФОНА							
АБИМ ОДМИЛА, АВА				ИНДИЈСКА ДРЖАВА ЖЕНСКО ИМЕ, ИВОН				
ДИВИЗИЈА		СЕЉАК ИЗ ДОЛИНЕ НИЛА РЕДИТЕЉ ЖАН						ФРАНЦУСКА ФАБРИКА АУТОМО- БИЛА
ОДВАЈКАДА							СУМПОР РЕКА КОЈА ПРОТИЧЕ УЗ МЕСТО СА СЛИКЕ	
ГОДИШЊИ ЧАСОПИСИ								
АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ ЕРОЛ					СЛОВОДНА ТЕРИТОР. ТРСТА (СКР.) БИЈКА ТРОСКОТ			
НАШ ПРЕДЛОГ			ИМЕ ПИСЦА МИЛЕРА САВЕЗ НАЦИОНАЛ. МАЊИНА					
АУТОНОМ-НИ НЕРВНИ СИСТЕМ (СКР.)				РОК-ПЕВАЧ ТОПИЋ ЗОНА ОДБРАНЕ				
ЛИМЕНКЕ								
КАТО-ЛИЧКИ ВЕРСКИ ОБЈЕКАТ								

УКРШТЕНИЦА ЗА СТРПЉИВЕ

Ову укрштеницу решаваате тако што речи из пописа правилно уписујете у доњу мрежу.

ВОДОРАВНО: АЛУЛА, АНЕКС, АНУИТЕТ, АП, ВЕРИДБЕ, ДЕ ВЕГА, ДИ, ЕЛ, ЕПОХЕ, ЖИВОТНЕ НАМИРНИЦЕ, ИВКОВИЋ, ИЛИН, ИТ, ИТО, ИЂО, ЈИК, КАДИОНИЦА, КАРСТ, КОЛАТИ, КРОМПИРИЋ, ЛАКЕ, ЛЕН, ЛЕО, ЛЕР, ЛУЈ, МЕТА, МИ, ОЗ, ОСАР, ПУРИТАНЦИ, РАДОШ БАЈИЋ, РЕЖИСЕР, РЕТУР, РИМ, СТЕПА СТЕПАНОВИЋ, ТАКСАТОРИ, ТНК, ТОП, ЂАТИЋ, ЦЕДИЛО, ШУ.
УСПРАВНО: БАМ, БЕЗ ОСНОВА, БОТАНИЧАРКЕ, ВА, ГАНЦ, ДИМ, ЕЖ, ЕПИ, ИЗ, ИЛИЂЕВО, ИОН, ИР, ИСЕЛИТИ, ИТЕ, ЈАПАНАЦ, КНЕДЛА, КРАЈСЛЕР, КРОВ, ЛАДОЛЕЖ, ЛЕТЕЋИ ЂИЛИМ, МУКЕ, МУТАП, ОРАН, ОСЕ, ОТ, ПОСЕДАТИ, ПРОДАВАТИ, РЕЈ, РЕКЛА, РЕП, РИЈАЛИТИ ШОУ, РО, СЕРВЕТ, ТЕСТИ, ТРКЕ, ТУЛИПАНИ, ЂОЂАРА, УВИДЕТИ, УЛ, ХО, ЦЕКИН, ЦО, ШТРИКАТИ.

МАГИЧНИ ЛИК

СЛОВОВИ: А, ВИ, ВИ, ВИЋ, ВР, ГА, КО, ЛЕ, МИН, МИР, ПО, СЕ, СКЕ, СО, ТА, ТЕ, ТЕ, ТИ, ТОН, ЦА, ЧА, ЧИ.

- ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:**
1. Певачица Драгана,
 2. Окретати се у круг,
 3. Ниске саонице,
 4. Врста рибарске мреже,
 5. Важан витамин,
 6. Планина у Херцеговини.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

АНАГРАМ

ИКОНА СВЕТЛИ

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: мек, аси, кпз, ар, рем, осе, п, норматив, и, килоса, парадер, антонела, бисквит, з, сласти, ара, ки, чи, власи, ивона, ес, на силу, т, локатор, миро, аје, ат, лимес, ретирада, штићеник.
ОСМОСМЕРКА: шумарице.
СУДОКУ: а) 579-416-238, 214-983-576, 638-725-194, 197-652-483, 326-148-957, 845-379-621, 452-867-319, 763-291-845, 981-534-762... б) 648-539-127, 715-248-396, 392-167-458, 186-395-274, 957-412-683, 423-876-915, 874-923-561, 539-681-742, 261-754-839.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●○						НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●●					
6	3			1	7	5			9	1	
					3	8	1	2			3
	5		9	1		7		8			
	1				8				6		5
	6				4					2	9
2	8					6	5				4
	1	8			5	6			7		2
			8			4					
			6	7	4				8	6	

Акција traje 18. - 25. aprila 2013.

АКЦИЈА -25%

H&O
Kragujevac
Kragujevac Plaza,
Bulevar kraljice Marije 56,
tel 064/ 82 137 93

НА МУШКЕ, ŽЕНСКЕ I ДЕЧЈЕ
МАЈИЦЕ

**АКЦИЈСКА ПРОДАЈА ПРЕКО
ADMINISTRATIVNE ZABRANE**

Uz VIP karticu
dodatnih **-10% popusta!**

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 18. до 24. априла

Четвртак 18. април	Петак 19. април	Субота 20. април	Недеља 21. април	Понедељак 22. април	Уторак 23. април	Среда 24. април
ХРОНИКА	СА ПОЗОРИШТЕМ НА ТИ	THE BRIDE IS BACK FOR THE FINAL CUT	Шумадијски праг	Мозаик	ЖИВА ЦРКВА	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
22.00 Хроника 2	20.00 Са позориштем на ти	23.00 Kill Bill 2	12.05 Шумадијски праг	17.00 Мозаик	20.00 Жива црква	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најава програма	08.45 Најава програма	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести
09.05 Музички програм	09.05 Музички програм	09.05 Цртани филм: Монсуно	09.05 Цртани филм: Монсуно	09.05 Музички програм р.	09.05 Музички програм р.	09.05 Музички програм р.
10.00 Закон улице р. =	10.00 Закон улице р. =	09.35 Серија	09.35 Најсмешније животиње р.	10.00 Закон улице р. =	10.00 Закон улице р. =	10.00 Закон улице р. =
11.00 Клиника р. =	11.00 Клиника р. =	10.00 Megaфон Music р.	10.00 Биографије познатих	11.00 Клиника р. =	11.00 Клиника р. =	11.00 Клиника р. =
12.00 Вести	12.00 Вести	11.00 Нокаут р.	11.00 Кућица у цвећу	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести
12.05 Кућињица	12.05 Кућињица	11.30 Улови трофеј р.	11.30 Лек из природе	12.05 Кућињица	12.05 Кућињица	12.05 Кућињица
12.35 Кућица у цвећу р.	12.35 АБС шоу	12.00 Вести	12.00 Вести	12.35 Стаклено звоно р.	13.00 Музички програм	12.35 Култура р.
13.00 Музички програм	13.00 Музички програм	12.05 Шумадијски праг р.	12.05 Шумадијски праг	13.00 Музички програм	14.00 Доњи Срем - Раднички (фудбал, снимак утакм.) р.	13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р.	14.00 Станје ствари р.	13.00 Кућица у цвећу	13.00 Агро дневник	14.00 Shopping avantura р.	16.00 Вести	14.00 Жива црква р.
15.00 Цртани филм: Монсуно	15.00 Цртани филм: Монсуно	13.30 Fashion files	14.00 Црвена Звезда-Раднички (снимак рукометне утакм.)	15.00 G.E.T. Report р.	16.05 G.E.T. Report р.	14.30 Суграђани р.
15.30 Раскршћа р.	15.30 Атлас р.	14.00 Shopping avantura	16.00 Вести	16.00 Вести	17.00 Мозаик	15.00 Цртани филм: Монсуно
16.00 Вести	16.05 Луди са Менхетна р. =	15.00 Документарни програм	16.05 Филм	16.05 Жива ватра р. =	18.00 Закон улице =	15.30 Fashion files р.
16.05 Луди са Менхетна р. =	17.00 Моја Шумадија	16.00 Вести	18.00 Нокаут	17.00 Мозаик	18.50 Хит дана	16.00 Вести
17.00 Мозаик	18.00 Закон улице =	16.05 Филм	18.30 Улови трофеј	18.00 Закон улице =	19.00 Хроника 1	16.05 Жива ватра р. =
18.00 Закон улице =	18.50 Сајамска хроника	18.00 Са позориштем на ти р.	19.00 Хроника 1	18.50 Хит дана	19.30 Цртани филм: Винкс	17.00 Мозаик
18.50 Сајамска хроника	19.00 Хроника 1	18.30 Супертехнологија р.	19.30 Цртани филм: Винкс	19.00 Хроника 1	20.00 Жива црква	18.00 Закон улице =
19.00 Хроника 1	19.30 Цртани филм: Винкс	19.00 Хроника 1	19.30 Цртани филм: Винкс	19.30 Спортски преглед	20.30 Суграђани	18.50 Хит дана
19.30 Цртани филм: Винкс	20.00 Са позориштем на ти	19.30 Цртани филм: Винкс	20.00 Стаклено звоно	20.00 Доњи Срем - Раднички (фудбал, снимак утакмице)	21.00 Жива ватра =	19.00 Хроника 1
20.00 Станје ствари	21.00 Жива ватра =	20.00 Лек из природе	20.30 Најсмешније животиње	22:30 Клиника =	22.00 Хроника 2	19.30 Цртани филм: Винкс
21.00 Луди са Менхетна =	22.00 Хроника 2	20.30 Илузиониста	21.00 Концерт	23:30 Пирот - Економијац (мали фудбал, снимак)	22.30 Клиника =	20.00 Комунални сервис
22.00 Хроника 2	23.30 Megaфон Music	21.50 Хит дана	21.50 Хит дана	00:00 Вести у полувремену	23.30 Биографије познатих р.	21.00 Жива ватра =
22.30 Клиника =	00.00 Вести	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	01:00 Хит дана	00:35 Хит дана	22.00 Хроника 2
23.30 Атлас	00.05 Хит дана	22.30 АБС шоу	22.30 Култура			22.30 Клиника =
00.00 Вести		23.00 Kill Bill 2	23.00 Филм			23.30 Раскршћа
00.05 Хит дана		00.00 Вести	00.00 Вести			00.00 Вести
		01.00 Хит дана	01.00 Хит дана			00.05 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs